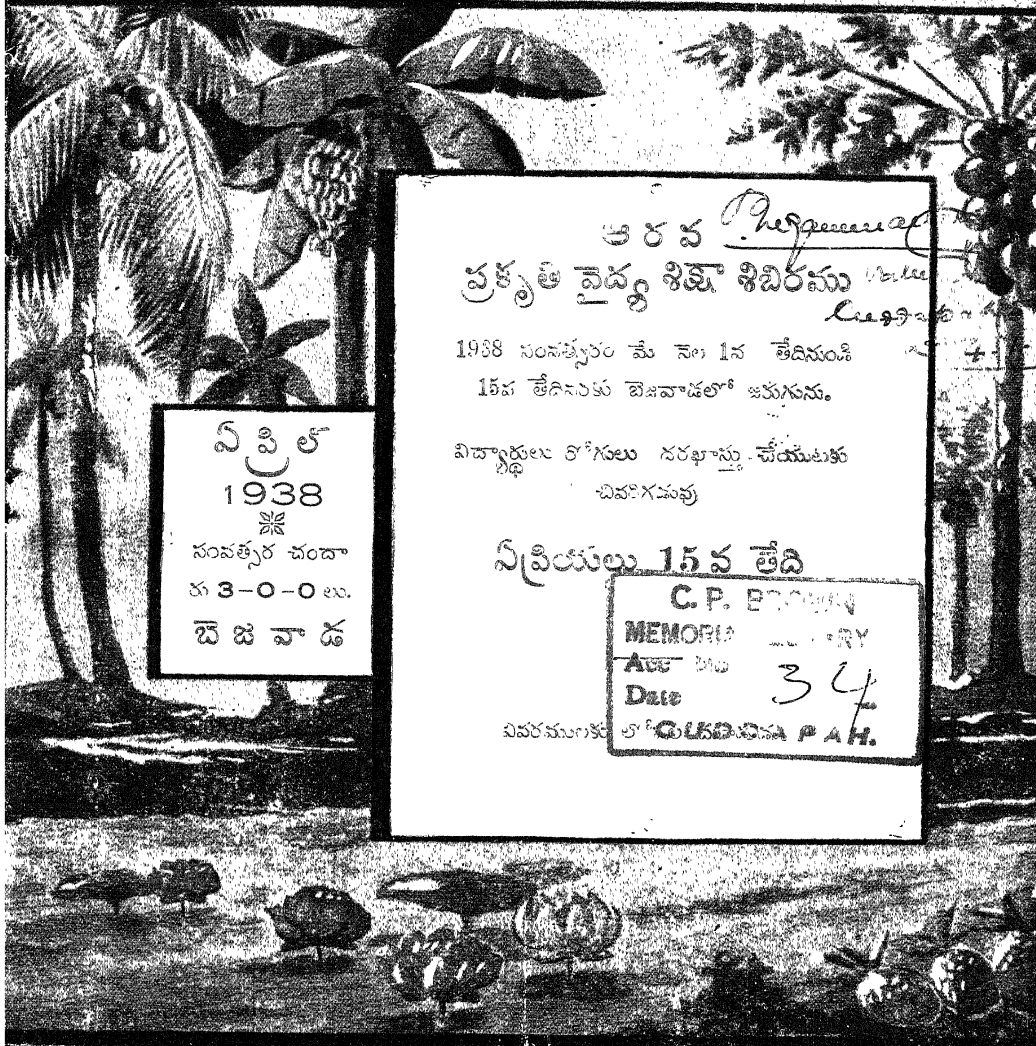

సచిత్ర సహజ వైద్య మూల చక్రం

ఏప్రిల్
1938
✽
సంవత్సర చందా
రూ 3-0-0 లు.
బె జె వా డ

ఆ ర వ *P. Rajeswari*
ప్రకృతి వైద్య శిక్షా శిబిరము
1938
1938 సంవత్సరం మే నెం 1వ తేదినండి
15వ తేదినంటే బెజవాడలో జరుగును.
విద్యార్థులు రోగిగలు నరఖాస్తు చేయుటకు
చివరిగమవు
ఏప్రిల్ 15వ తేది
C. P. BROWN
MEMORIAL LIBRARY
Age 34
Date 34
వివరములకు లో *QUKODA P. A. H.*

ఆరోగ్య గోష్ఠి

డాక్టరు వ్రాసా

కాయకల్పము

కాయకల్పాన్ని గురించిన వ్యాసము యిదే పత్రికలో వేరొకచో గాంచగలరు. అందులో యెంతో తికమక, రహస్యము యిమిడియున్నది. అది చేయుటకు విశేషము ధనము, సావకాశము, వసతి పడవలెను.

స్వాభావికమైన కాయకల్పము యింకొకటున్నదనే సంగతి అనేకులకు తెలియదు.

ముదిమి యెందుకు వస్తుంది, ముదిమి రాకుండా ఉండటానికి యేమి చేయాలి అనే ప్రశ్నలు అనేకులకు అనలు తోచనే తోచదు. ఏమంటే ముదిమి అనేది ఒక సిద్ధమైన దళ అనే అందరికీ నమ్మకము. మనము తప్పుకుండా ముసలి వాండ్లము అవుతాము అనే అందరూ గట్టిగా సంకల్పము చేస్తూ ఉంటారు. ఆలాగే అవుతూ ఉంటారు గూడాను.

చూడండి బల్లోపిల్లలు యెందరో కళ్ళకు జోడు పెట్టుకొంటున్నారు. కండ్లకునిజంగా రోగమువచ్చి గాని బంగారము లేదా మాయబంగారపు ఫేము లోనే యిమిడ్చిన అద్దాలను పెట్టుకొన్న రోగుల ముఖాలను చూచి అవి అందంగా ఉన్న అనుకుంటారు. తాము గూడా అట్లా ఉండాలనుకొనేది, అద్దాలు కొనుక్కునేదిన్నీ. మొదట న్యూట్రల్ కొంటారు. తరువాత అదే ముదిరి ముదిరి రోగపు అద్దాలు వాడవలసివస్తుంది.

కొందరు ఆ అద్దాలను చూచి మోజుపడుతూ వుంటారు. క్రిమంగా కన్నులకేదో రోగము వస్తుంది.

ఇది గాక యింకా యెన్నో కారణాలు యిలాంటివే సిద్ధమవుతవి.

దేహములో చేరిన విషములవలననే ముదిమి వస్తుంది. ఈవిషము మనము తినే ఆహారపానీయముల వల్ల చేరుతూ ఉంటుంది సరియైన పనిపాటలుండి, తినిన పదార్థములు చక్కగా రక్తమాంసములుగా మారి, పోగా మిగిలిన మాలిన్యములు యెప్పటి వప్పుడు దేహమునుండి వెడలి పోయిన యెడల మానవుడు యెన్నివందల సంవత్సరములైనను ఆరోగ్యముగాను, బలముగాను జీవింపవచ్చును.

పల్లెసీమలకు మనము పోయి చూచితిమేని అక్కడ 80, 90 సంవత్సరముల వయస్సుగల వారిని మనం చూస్తాము. వారు బలముగాను, ఆరోగ్యముగాను ఉంటారు. వారి జీవితసరళిని మనము పరికించితిమేని వారి దీర్ఘజీవితానికి, బలానికి, ఆరోగ్యానికి కారణా లేవో మనకు తెలుస్తుంది.

మితమైన యుక్తమైన ఆహారపానీయములు, ఆందోళనలేనిజీవితము — యివి దీర్ఘాయువునకు మిక్కిలి ఆవశ్యకమైనవి. ఎంతదూరమైనను ఆలోచనచేయవచ్చును. తొందరపాటు, ఆశాభంగము, క్షేమము, ఆందోళనము, కోపము మొదలగునవి లేనివాడు యెట్టి దేహావశిష్టమ చేసినను దేహమునకు ముదిమిరాదు. మానసిక పరిశ్రమవలన గూడా ముదిమిరాదు. అమితమైన ఉద్యోగములు లేనివానికి ముదిమి యెంతోకాలము దాకా రానే రాదు.

మాలవ్యాగారిని క్షతీరప్రేషణము చేయించారు. అక్కడవారు ఆందోళన లేని మనస్సుతో ఉండాలనన్నారు. తియ్యని ఆవుపాలు తాగాలనన్నారు. గాలియొక్క విసురుడు అక్కడికిరాదు.

సన్నని ఆవునేతి దీపంన్న అక్కడ వెలుగదు. ఈ పరిస్థితులు యేర్పడితే యింకా మందులెందుకు? ఎవరికన్నా ఒకనెలలో వచ్చేయకావనం 5,6 మాసాలకన్నా వచ్చి తీరుతుంది. యిదే మన పూర్వులయొక్క ప్రతిభకు గుర్తు.

నిత్యము ఆ అడ్డమైనకూడా తింటూ, కనపడ్డ పానద్రావ్యాలన్నీ తాగుతూ, నిలకడలేని మన స్పృహతో, అన్నంతిన్నచోట నిద్రా, నిద్రాపోయిన చోట నిలకడా లేకుండా, ఒకపూట మోటారు యెక్కితే, రెండోపూట గాలివిమానం యెక్కుతూ, అమితమైన లేమిడివల్ల, ఆశాభంగమూ, దుఃఖమూ, క్షేమమూ, కోరికమూ మొదలైన ఉద్వేగాలతో బాధపడేవారు అకాలములో ముదిమివచ్చి చనిపోయినందుకు యెవరూ ఆశ్చర్యపడనక్కరలేదు.

వీటికికోడు ప్రతిరోగిని నూదిమందూ, శుద్ధిలేని విహలప్రయోగమూ, పథ్యములేని వైద్యమూ చేస్తూ ఉండే రోగులలో నమ్మకమూ యివి గూడా మన ఆయుర్దాయాన్ని తగ్గిస్తునే ఉంటవి. హాలవ్యాగారి చత్వారము పోయిందన్నారు. 45 దినాలు ఆవునేయి వెలుతురుతప్ప చూడక

ఉపవాసములుచేసిన యేకనైనా బాగుపడుననియే మా నిశ్చయము.

మనము నియమాలను అవలంబిస్తే యివ్వాలనుచే మనము కాయకల్పము చేసుకుంటూ ఉంటాము. ఎక్కువకాలం జీవిస్తాము.

ఎప్పుడో ముదిమివచ్చిన తరువాత కాయకల్పం చేసుకుంటామని యెవరూ అనుకోవద్దు. ప్రతి దినమూ కాయకల్పం చేసుకోవచ్చును. ముదిమిని ఆపుకోవచ్చును.

మిథునక్రియకు మితముండాలి. అది బాధ కలిగినప్పుడే చేసేదిగా ఉండాలి. అది సుఖాన్ని, బలాన్ని యిచ్చేదిగా ఉండాలి. అప్పుడే సంగమక్రియ మితమంటాము. సంగమక్రియవల్ల కాళ్ళ తీత, నీరసము కలుగుతూ ఉన్నా అది సహజమని అనుకునేవారు అకాలములో ముదిమివల మరణించారంటే ఆశ్చర్యములేదు. కనుక దీర్ఘకాలము జీవింపదలచుకొన్నవారు ముదిమిని ఆలస్యము చేయాలనుకునేవారు బ్రహ్మచర్యమును తప్పక అవలంబించాలి. అది అసంభవ బ్రహ్మచర్యమూ, నిర్బంధ బ్రహ్మచర్యముగాను ఉండరాదు. వైప్రీక బ్రహ్మచర్యముగా ఉండాలి. అప్పుడు కాయకల్పము సిద్ధిస్తుంది.

20 వ అంశ్రుదేశ వ్రక్యత్వివైద్య మహాసభ చిత్తూరులో ఆలోచించియా ఎగ్జిబిషను ఆవరణలో 1938 యేప్రియలు 19 వ తేదీన జరుగును.

చెన్నరాజధాని ప్రభుత్వమువారు ప్రవేశపెట్టబోవుచున్న ప్రజారోగ్య చట్టమువలన ప్రజల వైహిక మానసిక స్వాతంత్ర్యములకు భంగము కలుగబోవుచున్నది. మరియు దేశసౌభాగ్యమునకు అవలంబించవలసిన న్యాయమగు విధానము లనేకములనుగూర్చి యోచింపవలసియున్నది.

ఆరోగ్యమును గురించియు, రోగమును రాకుండా ఆపే విధానాలనిగురించియు, చికిత్సలను గురించియు, చాలా తప్పుడు సిద్ధాంతములు వ్యాపించి యుండుటయేగాక దేశప్రజల ఆరోగ్యమును శక్తిని నాశనము చేయుచున్నది. వానినిగురించిన సత్యసిద్ధాంతములను వ్యాప్తిలోనికి తెచ్చుట చాల అవసరమైయున్నది. కాన మీరెల్లరును ఆ సభకుదయచేసి సభాకార్యక్రమమునందు పాల్గొని సభను జయప్రదముగా జరుపగలందులకు కోరుచున్నాము.

అంధప్రకృతి నిర్మలశివత్, బెజవాడ

1—4—38.

పుచ్చా వెంకటామయ్య.

అయ్యంకి వెంకటరమణయ్య.

టీకాల నిర్బంధము

మహాచీ నివారణకు ఇంతకన్న మంచి ఉపాయము లభించునంతవరకు టీకాల నిర్బంధము ఉంచక తప్పదు.

ప్రభుత్వ ప్రకటన

మద్రాసు, మార్చి 11

మద్రాసు ప్రభుత్వ ప్రచురణశాఖా మంత్రి ఇట్లు ప్రకటించుచున్నారు.

నిర్బంధముగా టీకాలు వేయించుకొను పద్ధతిని రద్దుచేయవలసినది అని కొన్ని సంఘములును కొందరు వ్యక్తులును మహాజర్లు పంపుచున్నారు. ఈ విషయమునుగురించి మొన్నటి హాజనాత్మిక యందు కొంత చర్చ ప్రకటితమయినది.

అంతఃకరణసంబంధముగు అభ్యంతరము కలవారిని వేధించకుండ చూడవలెనని బొంబాయి మద్రాసు ఆరోగ్య మంత్రులను కోరిరి. ఇట్టి సందర్భములో ప్రజలకు కల అపహాలు పోగొట్టుటకు ప్రయత్నము అవసరము. టీకాలు వేసుకొనినందువలన కలుగు ప్రయోజనము జనులకు తెలియుట మంచిది.

మొదటి టీకాలు, మరుటికాలు, చాలఉపయోగకరములను విశ్వాసము మద్రాసు ప్రభుత్వ ఆరోగ్యశాఖకు కలదు ఇప్పటివరకు మహాచీ నివారణకు మరొకమార్గమువీడియు కనబడదు. అందుచేత దానిని నిర్బంధము చేయుటలో తప్పు ఉండజాలదు ఇంగ్లండులోను, యూరపులోను ఉన్న సంఖ్యలను తెలియబరిచినందువలన లాభము లేదు. అదే శములలో ఈ మహాచీ మన దేశమునందు వలె రెండు శతాబ్దములనుండి వీడించుచుండుట లేదు. ఇండియాలో ఇది ప్రతిసంవత్సరము కనబడుచున్నది. దీనిని ఆపుటకు మరొక మార్గము లేదు.

కాబట్టి అందరును ఒకసారియే కాక, మరొకసారి గూడ టీకాలు వేయించుకొనవలెను. అవసరము కనబడిన యెడల మూడవసారి గూడ టీకాలు వేయించుకొనుట ఉత్తమము.

ఆర్థికజీవనము బాగుపడి ఆరోగ్యవంతములగు పరిస్థితులు కలిగిన యెడల ఈ మహాచీ బాధ చాలవరకు తగ్గవచ్చును కాని, అట్టి పరిస్థితులు కలిగినంతవరకు ఈ నివారణోపాయము తప్పక ఉండవలసినదే కదా.

గత మూడుసంవత్సరములలో మద్రాసు రాష్ట్రమునందును, తిరువాన్కూరు సంస్థానమునందును లెక్కలు చూచిన యెడల మహాచీ మరణముల సంఖ్య ఎంతగా తగ్గుచూ వచ్చుచున్నదో తేటపడును. ఈ సంఖ్యలను చూచిన వారికి టీకాల ఉపయోగము కరతలామలకము కాకతప్పదు.

మద్రాసు రాష్ట్రము

మహాచీ	1934-35	35-36	36-37
తగిలినవారు	65151	32871	9312
మరణించినవారు	16900	10035	3418

తిరువాన్కూరు

మహాచీ	}	2806	1910	230
తగిలినవారు				
మరణించినవారు		1074	1652	76

కాబట్టి ప్రభుత్వము ఈ నిర్బంధమును తప్పక ఉంచవలెను. ప్రజలు మొదటిసారియు రెండవసారియు టీకాలు వేయించుకొనవలెను.

మహాశయులారా!

మద్రాసు రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రచురణశాఖ మంత్రి గారు టీకాల నిర్బంధవిషయములో మార్చి 11 వ తేదీన చేసిన ప్రకటన చాలా ఆశాభంగము

గలిగించుచున్నది. ప్రజలకు టీకాలు వేసుకొనుట వలన గలుగు మంచిని చూపి వారికి టీకాలమీద గల అపోహను పోగొట్టుటకు గౌరవనీయులయిన రాజన్ మంత్రిశ్రేణిరులు బూసుకొన్నారట. యీ చట్టము అమలులోకివచ్చి షుమారు 100 సం॥ము లకుపై గా యిది నయాన్నాభయాన్నా ప్రజల్లో టీకాలు వేయటం సాగిస్తున్నారే! న్యాయంగా వానివలన మేలే గలిగియున్న పక్షంలో టీకాలను గురించి ప్రజల్లో యంత యపోహయెందుకో? వారి యపోహతీసివేయాలని మంత్రిగారికి యంత పని యెందుకు? ఒకనాడా! రెండునాల్లా!! శతాబ్దముపై గా నుంచి యధేచ్ఛగా సాగుతున్న నిర్బంధ టీకాలచట్టమును గురించిన మేలు, కీర్తి అనుభవించుచూ వచ్చుచున్న, మనదేశ ప్రజలు తెలిసికో లేకపోవట మేమిటో? రాజన్ మంత్రి మహాశయులు యీ రోజున టీకాల ప్రయోజనము వాని యపనరమును ప్రజల్లో తెలియపరచ ప్రయత్నించట మేమిటో!! హాస్యాస్పదంగా వుంటోంది.

మశూచీజాడ్యం అంతరించిన ఇంగ్లాండు తదితర దేశముల యంచనాలను చూపవీలులేదట. ఆయా దేశములలో యేకారణముచేత వారు శలవిచ్చి నటులుగా రెండు శతాబ్దములనుండి మశూచి మాయమయిందో యడుగగూడదట. దానివలన లాభముగూడ లేదట. యెందుచేతనో? యిండి యాలో మశూచి ప్రతినవతస్సరం యగుపడు తోందట. యీ టీకాల నిర్బంధం యెంతో షట్ట దలతోయున్న యీ దేశంలో అట్లా ప్రతినవ తస్సరం మశూచి యగుపడుటకు కారణమడుగు చున్నాము. అట్లా వ్యాధి ప్రతినవతస్సరం యగు పడుటచేత టీకాలకొరకు వ్యయించిన ధనమంతా వృధాగదా? ఆవ్యయం యెందుకాపగూడదు? అట్లు టీకాలు వేయించుకున్నచో మశూచికం రాదని హామీనిచ్చి నిలబడ్డచో వారి యుప

దేశానుసారంగా రెండు, మూడు సర్వాయాలే కాక యేటేటా టీకాలు వేయించుకుంటాం. టీకాలు లేకుంటే రెండు, మూడు, పర్యాయములు మశూచికం రావటం నాయనుభవంలో వుండని కేసులు రుజువుచేసే ఆర్. హడ్జెన్ యం. డి. యల్. ఆర్. సి. పి. యం. ఆర్. సి. యస్. యల్. యస్. పి., గారికి యింకా ఖండాంతరములలో పశ్చాత్తాప వహించిన తదితర డాక్టర్లకు ఏమి సమాధానమిస్తారో? ఒకవేళ టీకాలు వేసుకున్నవాళ్ళకు యెంతమందికి మశూచికం రాలేదో చూడండని సవాలుచేస్తే అంతకు రెట్టింపు టీకాలు వేసుకోకపోయినా మశూచికం రానివారిని చూపగలరు.

ఏదో అర్థకణివనం బాగుపడితే మశూచికం అంతరిస్తుండంటున్నారే. దాని కొరకెందుకు ప్రయత్నించగూడదు? యేటేటా యీ టీకాల సిబ్బంది కొరకు వ్యయంచేసే రు 7,20000 వేలు దాని క్రింద వ్యయంచేసి కొద్దికొద్ది ప్రదేశాలు బాగు పరుస్తూ యెందుకు రాగూడదు?

చూచారా! ప్రమరణ శాఖామంత్రిగారు, 11-3-38 న చేసిన ప్రకటనలో టీకాలవల్ల మశూచీ మరణాలు మదరాసు రాష్ట్రం తిరువాన్కూరులో తగ్గినట్లు సూచిస్తున్నారు. కాని వారి టీకాలు పెరిగిన కొద్ది ఆవ్యాధివల్ల మరణాలు పెరిగినట్లును టీకాలు తగ్గినకొలది మరణాలు తగ్గినట్లు వారి యంచనాల ప్రకారమే గనపడు తోంది. 12-3-38 హిందూపత్రికలోని ప్లేటు మెంటు...

	మదరాసు	తిరువాన్కూరు
సంవత్సరం	టీకాలవేయ మశూచితో	టీకాల వశూచితో
	బడిన వారి చనిపోయిన సంఖ్య	బడిన చచ్చినవారి సంఖ్య
1934-35	5157784	16900
1935-36	4238630	10035
1936-37	3446970	3418

సంవత్సరం	టీకాలువేయ బడిన వారి చనిపోయిన సంఖ్య	టీకాలు వశూచితో వేయబడిన చచ్చినవారి సంఖ్య
1934-35	5157784	16900
1935-36	4238630	10035
1936-37	3446970	3418

పెట్టేమెంటు (నారు చూపిన లెక్కల)ను బట్టి మనరాష్ట్రంలో యెక్కువ టీకాలువేసిన 34-35 సం॥లో యెక్కువ మశూచివలన మరణములును, తక్కువ సంఖ్య టీకాలువేసిన 36-37లో తక్కువ సంఖ్య చావులు గనుపించుచుండగా యింకా టీకాలవలన మశూచికం ఆపబడిన డెక్కడనో విచారించండి. న్యాయంగా ఆరోగ్య నియమాలు మార్గాలవలన రోగాలు అరికట్టబడి అంతరించాలిగాని యీ టీకాలు ఆపుతున్నట్లగవడమ. యింకో ఉదాహరణ చూడండి.

మనరాను పబ్లిక్ హెల్త్ డివిజన్ రిపోర్టు నెం 6 (a) ప్లేటుమెంటు సనుసరించి బెజవాడ, బందరు, గుంటూరు మ్యూనిసిపాలిటీలలో ఆయా సంవత్సరాలలో ఒకవిధమయిన పొంగువలన చనిపోయినవారి సంఖ్య చూపబడినది. గమనింపుడు.

పొంగువ్యాధిచే చనిపోయినవారి సంఖ్య

	34-35	35-36	36-37
బెజవాడ			
మ్యూనిసిపాలిటీ	40	3	
బందరు	10	4	
గుంటూరు			

యీవ్యాధిగూడా ఆరోగ్యశాఖవారిచే మశూచి వలెనే యంటు (infectious) వ్యాధిగానే పరిగణింపబడుచున్నదేగా? టీకాల నిర్బంధములేదే! ఎందుకు సంవత్సరవారిగా మరణాలసంఖ్య తగ్గుతూవచ్చింది? ఆకారణము చేతనే మై మశూచి మరణములుగూడా సంవత్సరవారిగా తగ్గుచూవచ్చినవి. అంటే ఆరోగ్యమార్గాభివృద్ధి (Sanitary improvements) అయి, దేశ ఆరోగ్యస్థితి బాగుపడుతోందన్నమాట.

ఆరోగ్యశాఖ మంత్రిగారు, ఉపన్యాసం చెప్పుతూ తిరువాన్కూరులో పోలీసు బందోబస్తుతో టీకాలువేయించి మశూచిని నిర్మూలము చేస్తున్నా

రని శలవిచ్చి యున్నారే! అంతటివంగిని నిర్బంధ టీకాల విధానాన్ని అమలులో పెట్టటానికి ఫలితంగా బోలు 1935-36 సం॥లో మశూచికం తగిలిన 1910 కి 1652 మంది చనిపోయారు. (అంటే నూటికి 86 వంతునన్నమాట) యింక టీకాలు ఆపిందెక్కడ? ఆవ్యాధిని ఆరోగ్య మార్గాలు తప్ప యితరమార్గాలు ఆపుటమర్లభము. ఆరోగ్యమార్గాలు తప్ప యితర టీకాలమార్గాలు వ్యాధులను ఆపలేవనుటకు యింకొక తార్కాణం చూడండి. అంటుజాడ్య మయిన కలరాయను కలరా టీకాల (Anti cholera inoculations) వలననే ప్రబలి మరణములు పెరుగుచున్నటుల యీ క్రింది ప్లేటుమెంటుద్వారా చూపబడుచున్నది. మదరాసు రాష్ట్రములో

సంవత్సరములో కలరావ్యాధి సం॥ కలరాయనాక్య వలన మరణ లేషాలు చేయ మలు రిపోర్టు బడినవారి సంఖ్య

1934	770089	18158	34-35 డి.పి. హెచ్ 6 పోర్టుపారా 21,23
1935	1889904	35456	35-36 డి.పి. హెచ్ 8 పోర్టుపారా 29,36
1936	1952872	34117	36-37 డి.పి. హెచ్ 8 పోర్టు 29-32

కలరా యినాక్యలేషాలవలన రోగమాగునని చెప్పితే రోగమాపటానికి 770089 యినాక్యలేషాలుచేసిన 34 సం॥ 18158 చావులేమిటి? 1889904 యినాక్యలేషాలు చేసిన 35 సం॥లో 35456 చావులేమిటి? 36 లో తగ్గటమేమిటి? దీనినిబట్టి టీకాలుగాని యినాక్యలేషాలు గాని వ్యాధిని ఆపలేకపోగా సహాయభూతమగుచున్నవని చెప్పక తప్పదు.

పోనీ ప్రభుత్వమువారి యూహలే సరియగునవని యొప్పుకొన్నను వారిలెక్కలనుండియే మశూచి మరణములు పెరుగుదలలో నున్నటుల యీ క్రింది ప్లేటుమెంటుచూపుచున్నది.

మదరాసులో	నూటికి
సం॥ 34-35 లో మశూచి తగిలినవారు 65151	} 25.9%
,, మరణించినవారు 16900	
సం॥ 35-36 లో మశూచి తగిలినవారు 32871	} 30.50%
,, చచ్చినవారు 10035	
సం॥ 36-37 లో మశూచి తగిలినవారు 9312	} 36.7%
,, చచ్చినవారు 3418	

వారు టీకాలు నిర్బంధించినకొలది పై సం॥లలో మరణసంఖ్య తగ్గుచున్నదనే చూపతలంచిరిగాని మరణముల సంఖ్య తగ్గుచున్నటు లగుపడినను నూటికి మరణములో 25 మొదలు 36 వరకు పోవుచున్నటుల గమనించిరేమో? మశూచిక మునకే టీకాలనిర్బంధ మేమిటో? ప్రతినవత్సరం కలరా రావలంపల్లా దానికీనిర్బంధమేదీ? కలరా మశూచికంటే తేలికవ్యాధియా? కలరా విషయంలో తిరిగి వెనక్కి చూచుకునేప్పటికి మనిషి గల్లంతేనే. అది అంటువ్యాధేనే? యింకా మశూచి రోగి మంచమీదన్నా కొన్ని రోజులుంటాడే! కలరాకు యెందుకు నిర్బంధంచేయరు. ఆపలేరా?

ప్రభుత్వమువారికొక మనవి. అందరి ప్రజారోగ్యముకు బాధ్యులుగా వున్నారు గాబట్టి యీ టీకాలమీద సమ్మతం యున్నవారికి కోరువారికి యింతకు పూర్వంకంటే అతిశ్రద్ధతో టీకాలు వేయించండి. ఆ టీకాలయందు సమ్మతంలేక, టీకాలచీము ఆరోగ్యభంగము గలిగించుటయే కాక యితరజాడ్యములను తమ పిల్లలకు తెచ్చి పెట్టి అనారోగ్యవంతులుగాను, నిర్దిర్భులుగాను చేసివేయునని భయపడే ప్రకృతి సేవకసంఘము వారిని విడిచిపెట్టండి. వీరు వ్యాధిని ప్రబలింప చేసేవారుకారు. టీకాలువేసుకొని వారు వ్యాధిని ప్రబలింపచేసెదరను యూహకు తావులేదు. పల్లెలలో మురికిగానుండు గూడెములయందే వ్యాధి వ్యాప్తమయి ఆనుకొని పరిశుభ్రముగాయుండు ప్రదేశములలో వ్యాధి లేకపోవుట చూచు

చున్నాము. దేవునియొక్క యిష్టానుసారము వ్యాధి ప్రబలునుగాని మనుష్యుడు వ్యాధి వ్యాప్తముచేయుటకు కర్తయన్నచో దేవుని నిందించినవారమగుచున్నాము. దేవుడు ఒకని తప్పుకు యితరులను దండింపడు.

రస, విష, గంధక, పాపాణముగల మందులను వాడక ప సూత్రముల ననుసరించి పెంచిన పిల్లలను యీ టీకాలు హింసింపకమానవు గాన చివరకు విశ్వాసపు క్లాజు(Conscience clause) నయినను పెట్టి టీకాల నిర్బంధము తీసివేయ గోరుచున్నాము.

టీకాలు వేయగానే ఆసీరం దేహములోని రక్తములో గలసినంతనే మశూచివ్యాధిని రానివ్వకుండా యడ్డుపెట్టగల క్రిములను(Antibodies) ఉత్పత్తి చేసియుంచుననియు, మశూచివ్యాధి వచ్చినప్పుడు ఆ క్రిములు దానిని రానివ్వకుండ ఆపుననియు చెప్పుచున్నారు. యే ఋతువు కా ఋతువు తగినట్లుగా దేహమును మార్చుకొను

తిమాత మశూచివ్యాధిగాదు యింకా దే వ్యాధినయినను ఏల తట్టుకొన ప్రయత్నించడో చెప్పడు. యినాకుశ్లేషాలు వేయించుకోని వారు యెంతమంది మరణించిరో చూడుడని లెక్కలు చూపుదురు. కాని కలరా, మశూచి టీకాలు వేయించుకొన్నవారు చచ్చిపోలేదని చెప్పగలరా? అంటే టీకాలువేయకముందే వ్యాధి అంకురించింది కనుక టీకాలు, సూదిమందులు యిచ్చిన ప్రయోజనం లేకపోయిందని సమాధానం చెప్పుతారు. కాని దేహం అసలు వ్యాధిని తట్టుకోటానికి పడేశ్యముకు యీ టీకాలువేసి నందువలన దేహంలో గలిగే సంఘర్షణ అధికమయి మరణం తటస్థిస్తోందని చెప్పుతామంటాను. దీనికేమి సమాధానం?

ఒక్కొక్కమనిషికీ వేసే టీకాలమందు ఖరీదు 4 అణాలు మొదలు ఒక రూపాయవరకు గిట్టు

ఆవ్యయం ఆరోగ్యవిధులకొరకు వ్యయం చేస్తే మన దేశంలో ఆర్థికజీవనం యెంత బాగుపడి ప్రజలు ఆరోగ్యవంతంగా వుంటారో జూడండి. ముందు కొన్ని డిస్ట్రిక్టులలో యీ టీకాలు ఆపి ఆవ్యయంతో ఆరోగ్యవిధులను వృద్ధిచేసే విధానాల నేరగించి యీ వ్యాధులు యెంతవరకు అరికట్టబడునో పరీక్షించమని మనవి. తుదకు కడప డిస్ట్రిక్టులోను, దక్షిణ ఆంధ్రాలోను, కొన్ని భాగములలో టీకాల నిర్బంధము లేకుండా వున్నదే! అట్లాగయినా యీ ప్రకృతి సేవాసమితి వారిని నిర్బంధంలోంచి తీసివేయించాలి. యీ సంఘమువారును బ్రతుక దలచినవారే, ప్రాణముమీద తీసివేయి. టీకాలకంటే యెన్నో టెట్లు విలువగలిగిన మశూచి నాపే మార్గం వీరికి తెలుసు. వారిలోను మంచియనుభవ శాలులు ప్రాజ్ఞలు గలరు. కనుక యీసంఘము వారి ఆరోగ్యమునకు ప్రభుత్వమువారు బాధ్యులేగనక కొన్ని మార్గములు చూపి నిర్బంధము నుండి తొలగించి యీవిషయం పునర్విచారము చేయవలసినదిగా గోరుటకు నేచరోపతి సంఘము వారికి ప్రార్థన.

ఈ నిర్బంధమును తొలగించవలసినదిగా గవర్నమెంటు బిల్లును తోసేసివేసి కూర్చు కవునిలు వారి చర్య యీ క్రింద వ్రాయబడినది. యింకా పత్రికాధికతుల యభిప్రాయములను మేజరు ఆర్. ఎఫ్. ఇ. ఆస్టిక్ గారి యనుభవములు యింకా ముందు వ్రాయబడినవి, వానినిగూడ బాగుగా పరిశీలించి తమయద్దేశములు ప్రజలలోచాటుడు.

నిర్బంధ కాల చట్టమునకు ప్రతిఘటన;
గవర్నమెంటు బిల్లు నిరాకరింపబడెను
కొడగు (కూర్గు) కవునిలు

(11 మార్చి మదరాసు మెయిల్ నుండి)

అన్ని పల్లెలయందును నిర్బంధ టీకాలచట్టము అమలులో పెట్టగలందులకు నిన్నటి కొడగు

శాసనసభలో మిస్టర్ ఐ. యం. ఫ్రాజరు గారి అధ్యక్షతక్రింద ఛీఫ్ కమిషనరు యల్.టి. కల్. జె. డి. లాహే గార్డెన్ గారిచే యీబిల్లు ప్రవేశపెట్టబడెను.

క్రిందటి సమావేశములో యీబిల్లు ప్రవేశపెట్టుటకు పూర్వము ప్రజాభిప్రాయ మెరుగనిది యీ బిల్లు ప్రవేశపెట్టకూడదనియు కొంతమంది ప్రజలు యీ టీకాలు అపకారం చేస్తవనే అభిప్రాయంలో వున్నారని ఒక మెంబరు పలికెననియు అందుమీద ప్రజాభిప్రాయము తెలివినగా యెక్కువమంది బిల్లు కనుకూలరనియు, టీకాలు వేయబడిన పిల్లల చావులకంటే వేయబడని పిల్లల చావులు మోపనియు అంచనాలు చూపుచు కమిషనరుగారు పలికిరి.

టీకాలు మశూచిని ఆపలేవు.

మలప్పగారు బిల్లుకు అడ్డుపెట్టిరి. టీకాలు మశూచిని ఆపలేకపోవుటయేగాక, ఆజబ్బును తట్టుకోలేని స్థితిలో గూడ తీసుకువస్తవని ఆటీకాలమందు అనేక వ్యాధులను తెచ్చిపెట్టుననియు ఇంగ్లాండు ఆస్ట్రేలియాలోని గొప్ప వైద్యుల అభిప్రాయములను బహిరంగపరచెను.

బుల్ గారు ఆబిల్లునకు ఆమోదమిచ్చిరి. మలప్పగారుచూపిన హంశములను ఒప్పుకొనమనియు ప్రాముఖ్యతపహించిన దేశములు నిర్బంధటీకాల కనుకూలమనియు చెప్పిరి. హెచ్. యఫ్. ముర్ లాండ్ గారు దానిని బలపరచిరి.

కమిషనరుగారి జవాబు :— ఫ్రాజరుగారు టీకాలవల్ల మదరాసు రాజధానికి గలిగిన లాభములను చూపుచు టీకాలు ప్రాణదాతలనిరి. 7గురు సభ్యులు ఆబిల్లును ఆమోదించి 11 గురు సభ్యులు నిరాకరించుటచే ఆ బిల్లు సభ వారిచే తోసేసే నిరాకరింపబడినది.

టీకాలను గురించి పత్రికాధిపతు లేమంటున్నారు!

ప్రజాభిప్రాయాన్ని పత్రికలు చెప్పుతూఉంటవి. ఇండియన్ ఎక్స్ప్రెస్ కాంగ్రెసుపత్రిక; అంధ్రపత్రికను మీరు యెరిగేకొన్నార; హరిజనపత్రిక గాంధీగారిది. బెసాంటుగారి పత్రిక థియాసఫిస్తు. ఈనాలుగు పత్రికల వారు యేమివాక్యాలో మీకుతెలుస్తే ప్రజాభిప్రాయం తెలుస్తుంది. అందుకని వారివారిఅభిప్రాయాలతో నుండిన సంపాదకీయాలు ఇక్కడ చేర్చినాము.

—సంపాదకుడు.

టీకాలనిర్బంధం
(ఇండియన్ యెక్స్ప్రెస్ 1-12-37)

లండన్ టీకాలప్రతికక్షనంఘమువారు బొంబాయి గవర్నరుగారికి టీకాలనిర్బంధవిషయంలో వ్రాసిన లేఖమరియొకచోట ప్రచురింపబడినది. బొంబాయి గవర్నరుమెంటువారిచే పిల్లలకు మరుటీకాలు (Revaccination) వేయవలసినదిగా పెట్టబోవు చట్టమును చర్చించువిషయము సకాలములో మాకు వచ్చిచేరినది. ప్రజారోగ్యవిషయము లలో వైద్యుల ప్రామాణ్యమేగాని వైద్యమేరు గనివారిసిద్ధాంతములు వినముఅని వైద్యులు చెప్ప వచ్చును. అట్లాగయితే టీకాలమీద వ్యతిరేక ప్రచారము గొప్ప ఘనవైద్యులమూలముననే తేబడినది. ఎట్టియవివేకిగాని పలుకలేనివిధంగా “లండన్ ట్రాపికల్ మెడిసిన్ అండ్ హైజిన్” స్కూలుప్రాధాన్యముగారును గొప్ప గణితశాస్త్ర వేత్తలునగు మేజరుగ్రీన్ వుడ్ గారొకానొక వైద్యుల కాన్ఫరెన్సునభిలో, బహిరంగముగా టీకాలస్థాపకుడగు జిన్నరు గొప్పమోసగాడని నిరూపించిరి. తమకు గలిగిన యనుభవాలనుబట్టి సర్వప్రపంచము టీకాలను నిరసించుచున్నది. కొన్నికారణములనుమాత్రమే చూపుచు లండన్ లోగవారు బొంబాయిగవర్నరుగారికి తమ మనవి నందజేసిరి. ప్రపంచములో మెక్సికోలో నున్నంత టీకాలనిర్బంధ మింకెక్కడనులేదు. అచట సంభవించు మితిలేని మశూచిమరణములు గూడ యింకొకచోటలేవు. టీకాల నిర్బంధములేనట్టియు పుట్టిన పిల్లలలో 3 వ వంతున టీకాలు వేయునట్టి ఇంగ్లాండులోను, వేల్సులోను మశూచి

అంతరించింది. 1932 సం॥లో నిర్బంధమరుటీకాల చట్టం (Revaccination) అమలులో పెట్టిన మదరాసు రాష్ట్రములో మశూచివలన మరణాలు అంతకుపూర్వంకంటె నాలుగురెట్లు పెరిగినవి. అనుభవాలకు సిద్ధాంతాలకు వ్యత్యాసం గలిగినప్పుడు సిద్ధాంతం తోసిబుచ్చటం ప్రాజ్ఞుల లక్షణం టీకాలయందు నమ్మకంకలవాళ్లని అరికట్టటం న్యాయంగాదు; కాని టీకాలలో నమ్మకంలేని వాళ్లనుమాత్రం తప్పక విడిచి వేయాలనిందే నిర్బంధటీకాలుచట్టం సాగించటానికి తావులేదు.

వినుగువుట్టే టీకాలగొడవ

(హరిజనపత్రిక)

ఇంతకుముందు శ్రీమతి సోఫియా వాడియాగారి టీకాలమీద వ్యాసం ప్రచురించాము. దానికి తగిన లెక్కలు అందనాలు మంచి కట్టుదిట్టంగా వున్నవి. టీకాలపక్షం వాదులాడేవారికి యీ టీకాల నిర్బంధం తీసివేయాలని యీ లెఖలు చూపగలవు. శ్రీమతి వాడియాగారడిగిన ప్రశ్నలకంటె సులభమయిన యీ హంశాలుచూడండి.
(1) ఫ్రాన్సులోను, యిటలీ, స్పెయిన్, పోర్చుగల్, బెల్జియం, నార్వే, రష్యా, టర్కీస్థానములలో నిర్బంధ టీకాలచట్టంలేదు (యన్ సైన్స్ పీడియా బ్రిటానికా 11 వ సంపుటం)
(2) ఒకసారి మశూచికంవస్తే మరల పోయదనే హంశము నిర్వివాదము. (3) ఇంగ్లాండులో నయినను 1898 సం॥రపు చట్టము ప్రకారం తమ శిశువుల ఆరోగ్యం టీకాలవలన చెడిపోతుందని భయముంటే విశ్వాసపట్టంకింద టీకాలువేసుకోటం మానుకోవచ్చును. అట్లా 1935 సం॥ము

సర్టిఫికేట్లు పుచ్చుకుని మానుకున్నవారి సంఖ్య 299,800; అంటే సగానికి సగం వేసుకోలేదు. (The vaccination Inquirer) (4) ఇంగ్లాండులోను వేల్సులోను గత 32 సం॥రాలలోను 5 సం॥ లోపలివారు 107 మంది బాలుకు మశూచితో మరణించినటులును, 279 మంది టీకాలు వేసినందున మరణించినటులును గలదు. (గవర్నమెంటువారి లెక్కల ననుసరించియే పై పత్రిక ప్రకటించియున్నది.) (5) వైద్యులును వైద్యులుగానివారును యింకా సర్ ఆర్థర్ న్యూస్ హోంగారును మరియు సర్ లూ నార్డ్ రోగర్ను గారును ఇంగ్లాండులోను, హిందూ దేశములోను మశూచి యటువంటి యెత్తిపోతలుగా వచ్చు వ్యాధులకు భూమిలో పారునీరు (Ground water) కు సంబంధముగలదని రుజువుచేసియున్నారు.

ఆపై చర్చలనుబట్టి టీకాల నిర్బంధం మాత్రం తీసివేసి చట్టమును అనుసరించిపోతూ రోగిని ఏకాంతంగా (Isolation) వుండేటట్టును మైల వ్యాపించకుండా నశింపచేసేటట్టును (Disinfection) నిష్కర్ష చేస్తూ మశూచి యెత్తిపోతకు కారణమయే పరిసరాలను నశింపచేయటానికి కాంగ్రెసుమంత్రులు బూనుకొనవలెను. 1896 లో బహిరంగపరచిన రాయల్ కమిషన్ వారి రిపోర్టులకూడా “మశూచి తగ్గించటానికి వాక్సినేషన్ కాక యింకా యితరముగాయున్న మార్గా లేమిటో వాటిని టీకాలస్థానే యెంతవరకుంచాలి” అనే రిఫరెన్సుమీద కమిషనువారి మిగతా హంశములమీద నిర్ధారణయిచ్చిన యెక్స్ ప్లైసిడియా బ్రిటానికా కర్త తేల్చక పోవడం విచారకరం. డాక్టర్ రాజన్ గారు, గిల్బర్ గారును యీ రిపోర్టుమరల పరిశీలించి మశూచి నాపటానికిగల యితర మార్గాలను మనఃపూర్తిగా విచారించవలెను. వ్యాధిని దాని సహజముగు

తీవ్రతతో రానివ్వటం దానికి సరియైన చికిత్స చేయించుటకంటె యింకొక మార్గములేదు. నిష్పక్షపాతబుద్ధితో మశూచి తగిలిన వారి సంఖ్య ఒకసారి మశూచి పోసినతరువాత యింకా పోనేది పోయ్యండి మొదలయిన మరణపుటంచ నాలు బాగుగా పరిశీలించి ప్రజలయెదుట పెట్టవలెను. ఆరోగ్యవిధులను పెంపొందించు విషయంలో (Sanitation) కఠినచర్య తీసికొంటూ భూమిలోని నీటిప్రవాహముల బాగుకొరకు ప్రయత్నించవలెను.

బొంబాయి మునిసిపల్ కవున్సిలు వారిచే సవరణ చేయబడి ఏకగ్రీవముగాను హృదయపూర్వకముగాను ఆమోదింపబడిన బిల్లు ముఖ్యముగా మలేరియాను ఆపుటకు సంబంధించినదైనను మశూచి వ్యాధినిగూడ నాపుటకుగల కొన్నినియమములందున్నవి.

టీకాల భ్రమ

(ధియాసఫిస్తు పత్రిక)

బొంబాయి రాష్ట్రములో రెండవసారికూడా టీకాలు వేయించుకు తీరవలసిందనే నిర్బంధ చట్టం విషయంలో కొన్ని యడ్డంకులు చూపుతూ లండన్ జాతీయ టీకాల ప్రతిక్ష సంఘము వారు బొంబాయి గవర్నరుగారి కొక మనవి పంపిరి.

1. నిర్బంధ టీకాలచట్టము, మరుటికాలచట్టము (Revaccination) బహుపట్టదలతో సంచారముచేయుచున్న మెక్సికోలో ప్రపంచకములో యెచ్చటలేని మరణసంఖ్య యగుపించుచున్నది.

2. టీకాలపీడలేని ఆస్ట్రేలియా, న్యూజిలండ్ లలో మశూచికం అంతరించి పోయింది.

3. గడచిన ముప్పయినవత్సరాలనుండి సగానికి

తక్కువగా వేయబడ్డ పిల్లలుగల యింగ్లాండు దేశములో మశూచికం మాయమయింది.

4. టీకాల పీడ వలన యితరరోగములు సంక్రమించి జీవితహాని గలుగవచ్చును.

ఈ సంఘమువారికికూడా టీకాలవల్ల గలిగే చెరుపు చూపించటానికి లెక్కల ఆధారము వుంది. టీకాలకొరకు వాడబడమందు జబ్బుది కాదని హామీ నివ్వలేక పోవటమేకాక టీకాల వలన గలిగిన మరణాలకు సమాధాన మీయ లేని విషయమటుంచి - టీకాలు వేయించుకోని ప్రజలలోకన్న టీకాలువేయించుకున్న వారిలోనే మశూచివలన మరణాలు యెక్కువగా యున్నటుల అంచనాలుగలవు. ఇంకా యీ టీకాలువేయుటవలన గలుగుచున్న వ్యాధులపట్టి జర్జణోశములలోను, ప్రేగులలోను బాధలు, మేహప్రణములు, వెన్నపాము బిగదీసుకుపోవుట శిరోవ్యాధులు - మొదలయినవాటివలన అనలు మశూచికంకన్న 5 రెట్లు మరణములు వృద్ధి అయినవి. టీకాలు వేసినందువలన పసితనంలో పక్షవాతంవచ్చిన ఒకరోగికూడా గలడు. ఇంగ్లాండులోను, వేల్సులోను 1935 సం॥లో మశూచికమువలన మరణములు లేవని టీకాలు వేసినందువలన 8 మరణములు గలిగినటులును ఆరోగ్యశాఖ మంత్రిగా రొప్పూకొనుచున్నారు. వైద్యమహాశయులలోగూడ పురాతనంగా వస్తువున్న గుడ్డినమ్మకాల్లో పడిపోయేవారు లేకపోలేదు. కాని కొందరు విడబడ్డారు. 1935 మే 30 వ తేదీన విట్టోరియా ఆస్ట్రీయాకు ఆరోగ్యశాఖ మంత్రియైన డాక్టర్ హారిస్ గారును ఇంగ్లాండులోని ప్రిన్సుఆఫ్ వేల్సు హాస్పటల్ (Prince of Wales Hospital) కు ప్రధానవైద్యులై యున్న డాక్టరు హాడ్జిగారును బహిరంగంగా యీటీ

కాలు అనారోగ్యకరమును అపాయకరమునని సెలవిచ్చియున్నారు.

1883 జనవరిలో దివ్యజ్ఞానపత్రికలో (IV 92) బ్లావత్ స్వీగారు హిందూ దేశీయలమీద నున్న నిర్బంధటీకాలచట్టమునుగురించి విచారించుచూ 'కేవలము హైందవులకే వర్తించియు మనకంద నివిగా నున్నను హైందవవిజ్ఞానమును నశింప చేయు యీ నూతన సిద్ధాంతములను ప్రతి దివ్యజ్ఞానియు యెదుర్కొనవలయును.

ఈ టీకాలపద్ధతిమీద ఆమెకు యెంతనిర్లక్ష్యమో అంతకునాలుగురెట్లు దివ్యజ్ఞానసిద్ధాంతమే నిరసించుచుండును. పశుహింసను గూడ అనప్రీయముగొనును. రక్తములోనికి మందెక్కించు చికిత్సలన్నియు టీకాలపద్ధతిలోచేరినవే. టీకాల చీము తయారుచేయటం జంతుకుటుంబంమీద జరుపు దారు. పశుకృతిమిరుద్ధముగా అట్లుతయారుచేయుట యుపద్రవము కలిగించుటయే. దుర్భిణీయంత్రమునకు గాని కనపడని కీములు మనకు తెలియబడకయే శీరంలో యుండవచ్చును. ఆదశలో యున్నప్పుడవి అపకారులుగా యుండకపోయినను యితర దేశాంలో గాని యింకొక దేశయందుగాని ప్రాణాంతకముగా వచ్చును. ప్రణముపుట్టుటకు కారణములు యంతవరకు యిదమిద్దమని తేలలేదు. కాని దేశాంలోని అన్యవదార్థం వెలువరించుకు పోవటానికి ఆ పుండునే చూచుకుంటుంది. నౌణముగూడా యీటీకాలవల్ల గలిగే రోగమే.

ఇంకొక విషయం - యితరసృష్టి మోస్తరుగా వ్యాధిపుత్పత్తయి వృద్ధిల్లి క్షీణించి అంతరించి పోవటం ప్రతివారిఅనుభవంలోని విషయమే. అట్లాఅంతరించటం ఆరోగ్యనియమాలవల్లనేకూడాను యెల్లోజ్వరం (Yellow fever) చాలా

నష్టం చేసింది. మిగతా ప్రణవ్యాధులు మొదలయినవి వృద్ధిలోవున్నవి. బయటనుంచియేదో తమ దేహాల్లో ప్రవేశించి దేహరోగ్యాన్ని బాగు చేసి బలమిచ్చి రోగనివారణ చేస్తుందని ప్రజల్లో అపోహ వేళ్ళు పాతుకుంది. కాని ప్రకృతి నియమాల ననుసరించి, ఆరోగ్యవిధులను సరిస్తే అట్లా జరుగుతుంది. అదయినా మనశ్శుద్ధివీడ ఆధారపడివుంది.

ప్రజలు ఆరోగ్యవంతులుగా యుండగలందులకు వారి రక్తము విషతుల్యముగా చేయు టీకాలు యీ క్రింది హంశములచే ఖండింపబడును.

1. నిర్దాక్షిణ్యములయినవి (Cruel)
2. దేహమంతా వ్యాపించునవి (Infective)
3. అనవ్యక్తమైనవి (Dirty)
4. ప్రమాదకరమైనవి (Dangerous)
5. ఇంతకంటె ఆరోగ్యవంతమును తప్పక నివారణచేయు మార్గములు చేతిలోనుండగా యివి అనవసరము.

వైద్యవరు లేమంటారు ?

(ఆంధ్రప్రదేశ్ 14-3-88)

సేనలో ప్రతివారికి టీకాలు వేస్తారు. సేనలో డాక్టరుగానుండినవారి అభిప్రాయం ఒకటి మచ్చునకు యిక్కడ చేర్చుచున్నాము. (సంపాదకుడు) మళ్ళాచి నివారకముగ టీకాలువేయుట యెంత వరకు పయ్యక్తముగ నుండగలదో అనేకమంది వ్యాసముల పత్రికయందు బ్రకటించియుంటిమి. ఇందు నిర్బంధముండరాదను భావము గాన్పించును. మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు టీకాలను నిర్బంధముగ వేయించుకొనవలెనని చేసిన ప్రకటనము వారికి చాల ఆశాభంగమును గలుగజేయుననుటకు సందియములేదు. నిజముగా నది యేమాత్రమును సరసముగ గాన్పించుట లేదు. ప్రభుత్వమువారు తమకు వచ్చిన విజ్ఞప్తుల నన్నిటిని పరిశీలించి యుత్తరువు చేసినటుల చెప్పె

దరు. కాని అందు దెల్పిన యంశము లన్నియును పాశ్చాత్య వైద్యపరిజ్ఞానమును విశ్వాసమును మాత్రము ప్రకటించుచున్నవి. ఈ దేశపు వైద్యులే కారణములచేత వద్దనుచున్నారో యీ టీకాలతో సేయే కొత్త రోగములు వచ్చునని చెప్పుచున్నారో, టీకాలువేయు రసియం దేయే లోపము లున్నవని నిరూపించుచున్నారో యీ ప్రకటనమునందు చర్చింపలేదు. టీకాలు ఒక సారికి రెండుసార్లు వేయుటయే మళ్ళాచి నివారణ మార్గమని సంఖ్యలతో ఘంటాపథముగ జెప్పుచున్నారు. కాని అంతరాత్మ బాధించుట చేత వద్దనుకొనువారు పిల్లలను టీకాలు వేయించుటను మానిన నేరము కాకుండ చేయవలెనన్నను ప్రభుత్వము వారంగీకరించుటలేదు. ప్రజారోగ్యమును రక్షించుటకు మహామారి రాకుండ చేయుట కిది యొక్కటియే మార్గమని నమ్మి యీ యుత్తరువు చేయబడినది. కాని కలరా, స్పృటకము, ప్లేగు వ్యాధులన్నిటికిని టీకాలున్నను యీ దేశమున మళ్ళాచికము సర్వసామాన్య వ్యాధియైనటుల భావించి బిడ్డ పుట్టిన యేడాదిలోపుగా సేల టీకాలు వేయవలెను ? అంటువ్యాధిగా ప్రబలకుండ టీకాలతో సరికట్టినటుల జెప్పవచ్చును. గాని అందుకు తగిన ఆరోగ్యపరిస్థితులను గలుగజేయుట మంచిది కాదా? అందుకు దగిన ఆర్థికపరిస్థితులు లేవని ప్రభుత్వ ప్రకటనమునందు కలదు. కావచ్చును. స్పృటకముతో ప్రజలు నాశము కావలెననియు కోరరు. నిజము గా టీకాలను వేయించి నష్టపడిన కుటుంబములు కలవు. ఆ కుటుంబముల వారు యేవిధముగ నైనను టీకాల ఆచారము తప్పించుకొనగోరుట సహజము. అందుకైనను అవకాశము కలుగజేయుట న్యాయము. ప్రభుత్వమువారు యీ యంశమును గూర్చి పునరాలోచనజేయుట మంచిది.

హిందూదేశములోనున్న ఆంగ్లేయ సేనల ఆరోగ్యమాను పరీక్షించు డాక్టరుగారు టీకాలమీదచేసిన యుపన్యాసం.

కె. శ్రీ రాములు, బెజవాడ.

హిందూదేశములో టీకాలవలనగలిగినయనుభవములే యీ టీకాలప్రతికక్ష సంఘము వారిలో ముమ్మలను చేర్చినవి.
(మేజరు ఆర్. యఫ్. ఇ. ఆస్టిను యం. ఆర్. సి. యస్. యల్. ఆర్. సి. పి.)

20 సంవత్సరాలు హిందూదేశములో యింగ్లీషు సేనల ఆరోగ్యపరీక్షాధికారి పనిచేసిన
మేజరు (ఆర్. యఫ్. ఇ. ఆస్టిను యం. ఆర్. సి. యస్., యల్. ఆర్. సి. పి.) గారు 1931
మే 7 వ తేదీన వెస్టుమినిస్టర్ కాగ్సుటల్ హాలులో జరిగిన జాతీయ టీకాలప్రతికక్ష సంఘ కాన్ఫరెన్సులో
యా కీర్తినిధిగాగా నుపన్యసించియుండిరి.

హిందూ దేశములో టీకాలయంటువ్యాధి :

(Vaccination Infection in India)
1894 సంవత్సరములో నేను హిందూదేశమునకు
సేనలమీద మెడికల్ ఆఫీసరుగా పంపబడితిని.
మశూచిని యాపుటలో యీ టీకాలకుగల ప్రభా
వము ప్రపంచకములో మరిచేనియందు లేదని
నాకు గట్టినమ్మకముండెడిది. మొదట్లోపైద
రాబాదులోయుంటిని. యీ పట్టణము మశూ
చికి పుట్టినిల్లు. హిందూదేశములోని నికృష్టపట్టణ
మాలలో నిదియొకటి అందరుని తియ్యకుండా
టీకాలు వేయించుకుంటున్నా యెప్పుడు మశూ
చికంతో బాధపడుతూయుంటారు. అట్లాజరగ
టం చూస్తున్నా సేనలో మాత్రం టీకాలువేయ
టం మానుకోలా. 'మెడికల్ ఆఫీసర్ల ద్వారా
సేనలో టీకాలపోట్లు జరుగుతూ యుండేవి.
కొద్ది మాసాలక్రిందటనే టీకాలువేసుకున్న వా
రిలో కొంతమంది మశూచికంతో బాధపడటం
ఒకరోజున స్వయంగాచూచాను - అప్పటినుంచి
టీకాలమీద యనుమానం ప్రారంభమయింది.
కొంతకాలానికి నాతోటి ప్రద్యోగి కల్ సల్ ఆరం
ప్లాంగ్ "ఆస్టిన్! నేను టీకాలువేసినవాళ్లకే
మనూచికం వస్తోందేమిటోయి" అన్నాడు. నా
యనుమానానికి యింకా దోహదమయింది.
చాలాకాలం క్రిందట టీకాలువేయించుకున్న

రి నెలలకు మనూచికం పడిన ఒకయూవిడ మైద
రాబాదులో మాకల్ సల్ ఆరంప్లాంగ్ వద్ద
మరల టీకాలువేయించుకుంది. మూడు నెలల
తరువాత మళ్లీ మశూచికం వచ్చిమరణించింది.
వైద్యవృత్తిచే జీవించేమాకు - మాకు బోధిం
చిన సూత్రాలు అర్థంకాలేదా? లేక మమ్మల్ని
తప్పదోవకు లాగి నమ్మించారా అనేయనుమా
నం వృద్ధియింది. 1899లో హిందూదేశములోని
సేనల మీద ప్రచురించిన హెల్త్రిపోర్టుతిరగేశా.
దానిని బట్టి యెత్తిపోతుగా వచ్చే మశూచి
కాన్ని ఆరోగ్యమార్గాలతో తప్ప (Sanitation)
టీకాలతో యరికట్టటం దుర్లభమని తోచింది.
ఆరిపోర్టుకూడా యటులే తేల్చింది. యీ పైహం
శాలని ఒప్పుకుని యిట్లారిపోర్టు తయారుచేసిన
యీ గవర్నమెంటు యద్యోగులు - యింకా
టీకాలకెందుకు భూమిమీద తావిచ్చారాయని
యనిపించింది.

మశూచి నిరపాయమైన జబ్బు :

(Smallpox a safe disease)

ఈమశూచీవ్యాధియొక్క స్వరూపం అదియెట్లా
వర్ధిల్లుతోంది నేర్చుకున్న తరువాత టీకాల అనావ
శ్యకం తేలిపోయింది. మీరు ఇంగ్లాండులో ఇంత
గందరగోళం చేయుచున్న యీమశూచికం
అసలు మశూచికమేగాదు. మశూచీవ్యాధిని

దర్శించాలంటే తూర్పు దేశాలకు (East) పోవాలి. ఆ వ్యాధి దుర్భరస్థితిలో యుంటుంది. అట్టి రోగాన్ని కూడా సక్రమమయిన చికిత్స చేయిస్తే ప్రమాదమేమియు లేదు. అది భయంకర వ్యాధని యీ కాలము వారి యభూతకల్పనగాని యధార్థముగాదు.

ప్రపంచకములో యువదేశికుడుగా నిలబడి ఖ్యాతిపొందిన డా॥ సిర్జీ హంగారు 1688 లో వ్రాసినదానిని వినుపించుచున్నాను. “చికిత్సా విధానాల్లో అనుభవంగడించిన వైద్యులు అనుభవలేని మూఢవైద్యులు న్యాయంగా సంచరిస్తే ప్రజలు సుఖవంతులుగా యుండువారు. యీమశూచి భయంకర వ్యాధని ప్రజల్లోయెంత సమ్మకం గలిగివుందో యంత పరిమాణములో నాయనుభవాలవల్లగాని, పరీక్షలవల్లగాని, వైద్యులు, నర్సులు తప్పుడు సిద్ధాంతాలుచేయక, అపోహలు కల్పించకుండా యుంటే, యంత నిరపాయమయిన వ్యాధి, తేలిక వ్యాధి యింకొకటిలేదు” అదియే నాయుద్దేశంగా వ్రాసా. సిర్జీ హంగారు తమభావాన్ని వెలిబుచ్చిన 200 సంవత్సరాల తరువాత 1898 లో టీకాలను గురించి యీరాయల్ కమిషన్ వచ్చింది. వేలకు వేలు మశూచి రోగులను చికిత్సచేసి అనుభవము గడించిన మెట్రోపాలిటన్ ఎనయిలంబోర్డులో వున్న డాక్టరు రికెట్సుగారు, రాయల్ కమిటీవారితో సర్సులు, దాదులు, చికిత్సచేయించువారు సమర్థులయి సక్రమంగా చికిత్సచేయిస్తే యీ వ్యాధి వలన గుంటలు పడతవని, కళ్లుపోతవని, యితర వ్యాధులు గలుగుతవని నాకుభయ మేమాత్రము లేదు” అని చెప్పిరట.

అంచనాలు సమ్మదగినవికావు :

(Statistics not reliable)

యిదేవిధముగా శిశురక్షణాలయపు (Children's

Sanitoriums) మెడికల్ సూపరింటెండెంటుగా యున్న డాక్టర్ హెన్రీ బ్లంబర్గుగారు రాయల్ కమిషనువారితో “యీ టీకాలు అమలులో నుంచాలని చేసిన నిబంధనలు, ప్రచురణలు, ప్రబోధాలే, యీమశూచికం గొప్పభయంకర వ్యాధని చాటినవి. నేను నా 40 సం॥ రాల యనుభవములో యీ వ్యాధిని చూచాను. దేహము మీదికి పొంగివచ్చే అన్ని జబ్బులలోను, ఆటలమ్మకాక, యీమశూచి చాల నిరపాయకరమయి అతిసులభనివారణోపాయ మయినదయినటులుగా నమ్మితిని”

యీ టీకాల సందర్భములో చూపు లెక్కలు పెక్కుకారణములచే సమ్మదగినవిగా గనబడలేదు. అంచనాలుతయారు చేయుటకు, అందులో అభిమానము పక్షపాతముగలవారిని నియమించుట న్యాయముగాదు. వారిచే తయారుచేయబడునవి సమ్మదగినవియునుగాదు. త్రాగుబోతు లెక్కలు మంచివిచారణజరిగి సక్రమముగా తయారగుచున్నవా? లేదు. డాక్టర్ బ్లంబర్గు గారిచే తనిఖీబాబడి టీకాల అంచనాలు సాధారణంగా వైద్యవిద్యార్థులకు చెప్పటానికి - ప్రచురించటానికిగా తయారు చేయబడినవే. యింకా పైగా మశూచికం ప్రపంచకములో కల్లా భయంకర వ్యాధని చెప్పటానికి మెడికల్ ఆఫీసర్లున్నారు. విచారించగా వారి చికిత్సావిధానాలే ఆ వ్యాధిని అంత భయంకరమగు దానినిగా చేయుచున్నవి.

ఒక సమర్థుడును సంపూర్ణ చికిత్స తెలిసిన వైద్యుడు నాకు చికిత్సకుడుగా యుండునని నేను మశూచి దేవతను ఆహ్వానించు కొనుటకు వెనక తీయకుండుటయే కాక ఆరోగము వచ్చినందువలన యిప్పటికంటే దేహము మాలిన్య రహితమయి యుండగలదనిగూడ గట్టినమ్మకముగలదు.

నివారణోపాయమునకు ప్రకృతి ప్రయత్నములు:

(Nature's protective measures.)

ప్రకృతిమాత మనలను తన నియమముల నతిక్రమించకుండునట్లుల ప్రయత్నములను త్రోసిబుచ్చు సాయశక్తుల తంటాలు పడుచుండును. అట్లు వుల్లంఘించినవెంటనే ఒక వ్యాధిని ఆమె ప్రసాదించుచుండును. యెవరైన సరియగు చికిత్స పొందుదురేని మశూచివలన చావ నవసరములేదు. అటులనే యితర వ్యాధులవల్లనూ భయములేదు. డాక్టర్ సిడన్ హంగారు తరుణ వ్యాధిని యీవిధముగా నిర్వచించియున్నారు. మానవుని పీడించు ఏ వ్యాధియయినను దేహములోనున్న అన్యపదార్థమును వెలువరించి ఆరోగ్యము గలుగునట్లు ప్రకృతి మాతచేయు ప్రయత్నములలో గలుగు సంఘర్షణయే రోగముగాని వేరుగారు.

ఆయన్యపదార్థం మనవలనే దేహంలో యేర్పడుచున్నది. క్రిములవల్ల దోషంగాదు. అదియెట్లు? మనరక్తమెప్పుడును ఖారగుణముగలిగియుండును. (Alkaline) ఉష్ణదనం యెంతవరకా గుణం రక్తంలో నిలచియుండునో అంతవరకు వ్యాధిలేదు. యెష్పడయితే ఆమ్లం (Acid) వులుపు) గుణం రక్తంపొందునో దేహమప్పుడు వ్యాధిగ్రస్తమగును. అట్టినమయములలో దేహముతన రక్తసహజగుణము విడవకుండునట్లుల ప్రయత్నములు జరుపుచుండును. ఆహారములో తీసుకొను లవణమెక్కువయి రక్తము ఆమ్ల (Acid) గుణమును పొందినచో వెంటనే ప్రకృతి ఆలవణమును రక్తమునుండి వేరుపరచి కుటికలలోనికి (Tissue) త్రోసివేస్తుండును. కొంతకాలమునకు అచట పోట్లు, కొప్పలు, ప్రారంభించును. కొన్ని సమయములలో నాయన్యపదార్థము పడిత

భారముగానో - అతిసారముగానో - మశూచిగానో - లేక యింకొక వ్యాధిగానో దేహమునుండి వెలువరింపబడుచుండును. దేహములోని అన్యపదార్థమును వెలువరించుకొనుటలో దేహమునకు గలుగు పరిణామమే రోగము.

మితితప్పి భుజించుట రోగహేతువు:

(Wrong feeding breeds disease)

ఆకలి కానప్పుడు రుచికారకు భుజించి రోగగ్రస్తులగుచున్నాము. యిది సర్వేసర్వత్ర చేయు తప్పిదము. భుజించుట బలముకొరకను అపహాగలదు. కాని యట్లు చేయుటచే మొదటికే మోసము తెచ్చుకొనుచున్నాము. బలవర్ధకశక్తి మనల నావరించియేయున్నది. మన యల్లాసముకొలది దానిని పెంచుకొనవచ్చును. ఆహారము దేహయంత్రము నడపుటకుగాదు. శిథిలమయిన దేహములోని భాగములను పూర్తి చేసుకొనుటకే దేహయంత్రము ప్రాణశక్తిచే నడచుచున్నది. ఆ శక్తియే దేహములోని అన్యపదార్థమును నెట్టివేయుచున్నది.

ఆహారపదార్థములలోపిండిపదార్థములు (Starch) మాంసకృత్తులుగల పదార్థములు (Protiens) మితిమీరి భుజించిన రోగమును తెచ్చిపెట్టుచున్నవి. పిండిపదార్థములనగా, బ్రెడ్, బిస్కత్తులు, కేకులు, వరి మొదలయినవి. మాంసకృత్తులనగా, పప్పుగింజలు, జున్ను, గ్రుడ్లు, చేపలు, మాంసము. కావలసినంతకన్న మితిమీరి పిండిపదార్థములు తిన్నచో కోశములలో జీర్ణము కాక మిగిలిపోయి కుళ్ళి (Acid) ఆమ్ల గుణము బొంది వెలువరింప బడుచుండును. యీ క్రియ నెరవేర్చుటకు క్రిములు దేహములోనే కాదు కొనియుండును. మాంసకృత్తాహారము తిన్న

(యెక్కువగా) ఆక్రిములుపై క్రియను చేయు చుండును.

దేహములో పై రెండు విధములయిన ఆమ్లములు (Acids) వ్యుత్పత్తియయి ఒకదానితో వేరొకటి కలసి రక్తములోని కణములను చంపియు దేహమునకు యవకారముచేయు అన్యపదార్థముగా మారియుపోవును. అట్టిఅన్యపదార్థమును చర్మము ద్వారా, శ్వాసకోశములద్వారా, మూత్రసింధములద్వారా, మలకోశముద్వారా వెలువరించు క్రియను రోగముని వాడుకొనుచున్నాము.

టీకాలు వట్టిభ్రమ:

(Vaccination Superstition)

మలకోశంలో కృష్ణపదార్థం చేరియుండునందున (సర్వరోగాః మలవశాః) జ్వరముగాని, అతినారముగాని, మశూచిగాని ప్రాప్తించునని యెరిగిన వారు యితర దేహంలో అందును పశుదేహంలో ఉత్పత్తయిన కృష్ణపదార్థముగు చీము, శీరం టికాలమందు, తనదేహంలో చొప్పించుకొనుటకు యేవ్యక్తి సమ్మతించునో విచారించుడు. యీ అవశతవకను అందరు గ్రహింతురుగాని సత్యమును బయటబెట్టువారు బహు యరుదు. అట్టివారు నిందార్హులు.

నేను కలకత్తాలో నేనల హానుపత్రి సడుపుతూ యున్నపుడు హాల్లేపిథిలో ఒక వైద్యాధికారి యుండేవాడు. నాకు టికాలమీదగల దురభిప్రాయానికి సవ్యతూవుండేవాడు. క్రమేణా తాను గూడా మా హాస్పిటల్ అనుభవాలను గడించి చివరకు యీ టికాలవల్ల మేలుగలుగుతుందనుకోటం వట్టిభ్రమయని సమాధానన్నాడు.

ఆ రోజులలో కిచ్ నర్ (Lord Kitchner) దొరగారు టికాలు, నూదిపోట్లు సేనలలో నిర్బం

ధించగూడదని ఆర్డర్లు జారీచేయించారు. అప్పటికిని ఆరోగ్యశాఖాధికారులు బలవంతముగా పని కల్పించుకు టికాలు వేయటం ప్రారంభించారు. కాని నాదశంలో అట్టి నిర్బంధాన్ని చేయనిచ్చేవాడిని గాదు లెండి. నా కింది వైద్యులు “ఫలానా, ఫలానావాడు టికాలు వేయించుకోవడం లేదు” అని రిపోర్టుచేసేవారు. సేనలోవారు కొంతమంది వచ్చి “మమ్మల్ని మెడికల్ ఆఫీసర్లు వచ్చి టికాలు వేయించుకొమ్మని ఒత్తిడిచేయచున్నా”రని రిపోర్టుచేసేవారు. మీరు తప్పక టికాలు వేసుకు తీరాలని ఆర్డర్లులేవని యిష్టమయితే వేయించుకొండి. కష్టమయితే మానుకోండి అని చెప్పేవాడిని. అందుమీద మీరయితే యేమి నిర్ణయించుకుంటారు అడిగితే “నా ప్రాణం పోతున్న సమ్మతించి వేయించుకోనని చెప్పేవాడిని.”

మశూచికం వున్న ఓడదిగింది. పూర్వయుద్ధ సమయంలో పరిచితుడయిన వైద్యుడు దిగాడు. అతడు నావలెనే టికాలంటే అనప్యాయకునే వాడు. అభివందనా లయిన తరువాత “యీ పొద్దుననే బుద్ధిలేని 12 గురు నావద్ద టికాలు వేయించుకున్నా” రన్నాడు. టికాలబూటకం తెలిసిన నీవుకూడా యెట్లా వేయటానికి ఆమోదించావంటే “నేను నెయ్యికపోతే నా ప్రక్కగదిలో వాడు వేళేవాడు, యెందుకు పోగొట్టుకోవాలేమిటి ఆ పది గిన్నీలడబ్బులు” అన్నాడు. కనుక యీ టికాలయందు సమ్మకం లేనివారు కూడాడబ్బుచేతనో-మొహమాటంచేతనో వేయటంగాని వేయించుకోటంగానిజరుగుతువుంటుంది.

* * * *

నేను పై తీర్మానాన్ని బలపరుచు గౌరవమును కోరుచున్నాను.

—♦ పీఠిక —

దీనిని నూతనఘక్కిని వ్రాయుచున్నాను. గాని స్వవిషయమునుగూర్చి యధార్థము వ్రాయుట యెంతవారికైనను బహు ప్రియాసగాఁ దోచక మానదు. అందువ్రాయు ప్రతియంశమునందు ననుగూడ నొకవాక్యమునం దతిశయమును, వేరొక వాక్యమునం దతిసీచమును వ్రాయవలసి వచ్చుటతప్పదు. ఎందువల్లననఁగా, ఏక కాలము ననే ఆరోగ్యానారోగ్యములు, శారవాశారవములు, కలిమిలేములు, సుఖాసుఖములు మున్నగు పెక్కుద్వంద్వపరిస్థితులు సంభవించు తెంతటి యాగర్భ శ్రీమంతునికైనను శుద్ధ గర్భదరిదునికైనను, పట్ శాస్త్రుపండితునికైనను, పరమ మూర్ఖునికైనను గలుగుచుండుట లోకానుభవము వేనోళ్ల చాటించి తెలుపుచున్నది.

ఏకగర్భజనితులగు (కృష్ణంరాజు, రామరాజు, నరసింహరాజులను) మేము, మువ్వరమును యోగమార్గ మవలంబించుటయు అప్పటికి తల్లిదండ్రులు సజీవులై యుండుటయు, పైగా మేము లెక్కింపరాని వ్యసనములమధ్యపుట్టి, పెరిగి వానిలో మునిగి తెలుచు తరింపరాని వ్యధల నందుటయు గలిగిన మాబోటిసామాన్యులు స్వవిషయమును గూర్చి వ్రాసుకొనుట కొద్ది విషయముగాదు. ఇప్పటి దినములలో నన్నదమ్ములతిబాల్వదశయందే వివాహమాడ సభిల పించి తల్లిదండ్రులకు మహావ్యధగల్పించుటయు, ఉన్నయాస్తిని విభాగించుకొని భార్యలతో వేరుగా కాపుర మొనర్చుచు పిల్లలనుగనిపోసి వాండ్ల సంరక్షణమే తెమలక యష్టలసాలై చింతించుచుండుటయు, నొకరిమాటపై నింకొ

కరు లక్ష్యముంచక స్వేచ్ఛగా సంచరింప దలంచుటయు, పలుతావుల గోచరించుచుండెను గదా!

ఇట్టి పిదప కాలమున మేము ముగ్గురము కలిసి యుండుటయు పైగా నెల్ల వారలమితానురాగముఁ జూపుటయేగాని జిహ్వాపిష్టసరికట్టి, యను సరింపవలసిన మహోత్సృష్టమగు హఠరాజయోగ సహిషమగు “మహాయోగ” మనున రించి, పూర్వకాలమునుంచియు వంశచరంప రాగతమై నచ్చు మహారుచికరంబగు మాంస భుక్తితో బాటన్నమును, చుట్టగాల్పుటను, మందులు మింగుటను గూడ పరిత్యజించి, కేవల ప్రాకృత నిర్మితములగు కందమూల ఫలాదులపై జీవించుచుండుటయు నెట్టికష్టమో యనుభవజ్ఞులెల్ల శరింగియే యుండురు.

ఈవ్రాతలో నేను ప్రతిఘయమున కొక్కొక్క ప్రకరణమును వ్రాయదలచితిని. అందువల్ల పాఠకుల కాయావిషయములు సుబోధకములగును. లేనిచో కలగూరగంపవలె నెల్లవిషయములు మిళితమై తెలిసికొనవలసిన విషయమున కాభాన మేర్పడకతప్పదు. మరియు నింక నెన్నియో చర్చ నీయాంశములున్నను అవియెల్ల లిఖించుట కెంతటి వారికైన నలవియగు కార్యముగాదు. గాని యింత వరకైనను వ్రాయగలుగుటకు శ్రీమాయగ్రీజుని సహాయ సంపత్తివలనను, ప్రకృతి పత్తికాధి పతులగు శ్రీ పుచ్చావేంకటామయ్య శర్మగారి యుత్సృష్టప్రోత్సాహప్రభావమువలనను నాయ ల్పజ్ఞత్వమునకు తోచినవియు, కష్టించి యనుభవించినవియు నగు యధార్థ విషయము లిట్లు వ్రాయదలపెట్టితిని.

మాకిక ముందురాబోవు గతి దైవాధీనము. దాని నిడుమిద్దమని నిర్ణయించుటకొంతమాత్రము విలులేదు.

మాజనాది యగు 1884 లగాయతు 1938 వరకు అనుభవమైన నీచోత్కృష్టఫలముకై మేమిప్పుడు దుఃఖానందముల నందుచుండుటలేదు. ఈనిమిషమునం దానందపరవశుడగువాడామరు నిమిషమునం దమితవ్యసనాకాంక్షుడగుచుండుట సలుచోట్ల సర్వమానవులును ప్రత్యక్షముగా జూచుచుండినవిషయమే! అందులో మన తెలివి తేట లించుకయు నుపకరింపవు.

యోగగురువశేష్యులగు శ్రీ శీతంరాజు లక్ష్మీనారాయణయోగీంద్రులు దగ్గరలేని హేతువు వల్లను, లోకమమితవ్యసనాయత్తమై దగ్గపదార్థభక్షణమీద జీవితాధారము పెట్టుకొనియుండుట వల్లను ప్రకృతి సత్యము మాటుబడిపోయినందు వల్లను సంశయపరులమై మానవసహజాహారము నరయందలంచి మేము వస్తుపరీక్షకొఱకై కొంత యోగవిఘ్నమునకు పాల్పడి మానవులనుభవించని, వినని, కనని, చరక, సుశుక్త, బాహట, చింతామణ్యాది వైద్యగ్రంథముల యందును, అభినవవైద్యశాస్త్రము ముఖవైఖరీవిద్యమున్నగు మహర్షి కూనే వ్రాసిన గ్రంథరాజములయందును, పేర్కొనని నూతన వ్యాధిబాధకుం జిక్కి యొకదశ కష్టించి తుదకొకరిటిగా నాబాధా సముద్రతరణమొనర్చి యొడ్డెక్కితిమని సంతసించుచున్నాము.

కొంతకాలము సాత్త్వికాహారముపై జీవించి, దేహమునందలి రక్తమాంసాదులను మార్చి గావించుకొని తిరుగ నేకారణమువలన నైనను దగ్గపడిన తామసాహారమును పరిగ్రహించుట కంటెమహాకష్టమొకటిలేదని మాయనుభవము మేఘనిరోషమువలె వెల్లడించుచున్నది. గావున

జలచిక్కిత్యచేయువారికిని నూతనముగా హఠయోగాభ్యాసమునకుగడంగు ముముక్షువులగు తత్త్వజ్ఞులకును ఇదిచాల సహాయ పడగలదనియు, త్వరపడినను వ్యసనములకు బానిసలైనను, ధనాభావమైనను, విద్యాశూన్యమైనను, సూక్ష్మగ్రహణశక్తి లేకున్నను, ఇంటిలోని పోరులావైనను, స్వాతంత్ర్యరహితమైనను తగిన సహాయసంపత్తి శూన్యమైనను, కందమూలఫలాదులనాయాసముగా చిక్కకున్నను, జలస్థలవసతులు బాగుగాకున్నను, విద్వాంసులు, భక్తులులేని ప్రదేశమైనను, పరమమూర్ఖులకు మధ్యగాని, జనసంఘముగల బస్తీలలోగాని స్థిర నివాసమైనను, విరాగము, ధైర్యము, పట్టుదల, శుద్ధమగు వైవభక్తి మున్నగునవి శూన్యమైనను, పరులపై జీవనాధారమైనను, ఈ కాలమున యోగకర్మల ననుసరించి యుత్తీర్ణతనొందుట సులభకార్యము గాదనియు, పాఠకులీనావాక్రతను బట్టి కొంతవఱకు తెలుసుకొనగలుగుదురని తలంతును. అది యెంతవఱకు నెఱవేర్చెనో పాఠకులే నిర్ణయించకర్తలు. మరియు మాయను భవమంతయు విపులముగా “తత్త్వవిజ్ఞానచూడామణి” యను గ్రంథమున వ్రాసియుంటిమి. దానిని చదివినవారి కే సందేహమున్నను తీరిపోవును.

ఈ మాస్వీయ చరిత్ర నామూలాగ్రము పఠించినచో నీ కలికాలంబున జిహ్వాపష్టల సరికట్టి ప్రపంచమున చరించుట కెన్నియవాంతరములుండునో! యోగమునకై యెంతప్రయాస పడవలసియుండునో! పాఠకులు సునాయాసముగా గ్రహింపగలుగుదురు.

హఠయోగాశ్రమం
యేనుగువాసిలంక,
8—2—1938.

ఇట్లు,
పాతూరి రామరాజయోగి.

౧ జననము

మా జన్మస్థాన మంతర్వేదిచాలెం. అది ప్రస్తుతమున తూర్పు గోదావరిజిల్లా రాజోలు తాలూకాలో సుప్రసిద్ధ వైష్ణవక్షేత్రముగు “అంతర్వేది”కి పూర్వభాగమునం దారుమైళ్ళ దూరంబున గలదు.

మాది సూర్యవంశము. ఆపస్తంబ సూత్రము, వశిష్టసగోత్రము, యజుశ్శాఖ, ఉత్తమక్షత్రియ కులము, వైష్ణవమతము, పాశ్చాత్యన్వయం. మాపితామహుడు చిట్టిసరసింహ రాజుగారు, జనకుడు లచ్చిరాజుగారు, జనని బుచ్చి వెంకయ్యమ్మగారు. మాజనకుడు క్రీస్తుశకము 1850 సంవత్సరమునం దుద్భవించి 1930 జనవరి 8 వ తేదీన కీర్తికేషులైరి. మాజనని 1864 సంవత్సరములో జన్మించి 1935 ఏప్రియలు 30 తేదీన స్వర్గస్థురాలైనది. తమ తాతగారిపేరు మాయగిజునికిని, శ్రీరామునిపేరు నాకును, తమతండ్రిగారిపేరు మా తమ్మునికిని మాతండ్రిగారు పెట్టుకొనిరి.

కృష్ణంరాజు, రామరాజు, సరసింహరాజులను మేము ముగ్గుర మన్నదమ్ములము. అందుకృష్ణంరాజుగారు 1884 లోను, రామరాజునకు నేను 1891 లోను, సరసింహరాజు 1896 లోను జన్మించితిమి. బాల్యమున మాయగిజునికి నీటిగండమును నాకుచాల చిన్నగండములును దాటినవి. మాయగిజునికి సశ్యనారాయణయ్యమ్మయను ధర్మసత్నియు, లక్ష్మీనారాయణరాజును కుమారుండునుగలగు. అందుమావది నెగారు 1897లోను పిల్లవాడు 1915లోనుజన్మించిరి. సుతుండుగలిగిన తదుపరి మాయగిజులు భార్యయొప్పుదలపై వానప్రస్థనాశ్రమ యోగ్యుడుగు బ్రహ్మచర్య వ్రతదీక్ష గైకొనిరి. నేనుగూడ వైవా

హికపు భాగింతుని త్యజించి బ్రహ్మచారి నైతిని. మాతమ్ముడుకూడ మాతోబాటు హఠయోగమునందు ప్రవేశించి యందక్రమప్రవర్తకుండై 1930 మే నెల 27 తేదీన భౌతిక దేహత్యాగ మొనరించి సమాధిసందెను.

మాకంతర్వేదిచాలెంలోకొంతభూసతిగలదు. అది మా తండ్రిగారివ్యసనముల కెఱయై నశించిపోవుటవల్లను, మేముజీవనాధారహితులమైపోవుటవల్లను, మరిగొన్నియనివార్తపరిస్థితులు తటస్థమగుటవల్లను, ప్రైగామేము బాల్యదశలో నుండుటవల్లను 1901 సంవత్సరములో బ్రతుకుతెరువు గానక అంతర్వేది చాలెమును విడిచి ప్రస్తుతము పశ్చిమగోదావరిజిల్లా సరసాపురంబను తాలూకా గ్రామమున కైదుమైళ్ళ పూర్వభాగంబునంగల “యేనుగువానిలంక” గ్రామశివారు పోలవరమునకు వచ్చితిమి.

అప్పటి కా గ్రామముననబుగారగు శ్రీ శ్రీ శ్రీ గాదిరాజు వేంకటరాజుగారి ప్రోత్సాహమేమమ్మి గ్రామమునకు తోడితెచ్చినది. గావున మేము సర్వదా శ్రీ నారికి కృతజ్ఞులము. పోలవరమున మాయగిజులు స్కూలుమాప్టరీ వృత్తి నవలంబించిరి. కొంతకాలమునకు నేనుగూడ నావృత్తి నే స్వీకరించి 1916 సంవత్సరము వరకు షరగృహమున జీవయాత్రసలిపి దానిని త్యజించి గురుకృపవలన శాస్త్రోక్తమైన హఠయోగదీక్షనంది 1917 సంవత్సరములో ఆశ్రమ నిర్మాణము గావించుకొని నేటివరకు అందునివసించుచుంటిమి.

1938 సంవత్సరమునాటికి శ్రీ పరాత్పరానుగ్రహ విశేషమువలన నీ హఠయోగాశ్రమములో మా యగిజులు, వారినతీసతులు వారికోడలు, నేనుకలసియె తల్లెదుగురము సుఖజీవన

మొనరించుచున్నాము. మా లక్ష్మీనారాయణ రాజుకు నిరుడు వివాహమొనర్చితిమి. మందువైద్యమునల్ల ఈ పల్లెటూళ్ళలో విశేషముగా ధన సంపాదన గాకున్నను పలుకుబడి చాల గలదు. తలంచుకొన్న వస్తువు అవాయాసముగా సమకూడుచుండును. గావున మాయగ్రీజులు మందువైద్యములో గొప్పపేరు కొంతడబ్బుకూడ గడించిరి. మాకిప్పటికి గర్భశత్రువు లెవ్వరును లేరుగాని “అన్నము తినకపోతే మనష్యులు బ్రతుకగలరా!” యనుకొనుచు పొరుగుూళ్ళ నుంచి మాకొఱకై వచ్చు భక్తులు, శిష్యులు మున్నగు వారితో కోటపలెవారియిల్లున్నది. వాసుమాత్రము తిండితినకుండా వున్నారా? యని చెప్పుచుండువారు కొందరు లేకపోలేదు. ఎవరేమి చెప్పుకొనినను మాకువచ్చు నష్టలాభము లేమియులేవు. ఒకరుగొప్పగా చెప్పుకొందురని మేమిహతయోగంబునబ్రవేశింపలేదు. ఏగల్భమునకును మాకును చాలదూరము.

౨ విద్యాభ్యాసం

మాతండ్రి లచ్చిరాజుగారు సుప్రసిద్ధమైన వైష్ణవ భక్తిగలవారు. ఆయన తజచుగా చిన్నతనములో చదువుకొనిన “దాశరథీశతకము”లోని ఉ్డ భండసభీము డార్తజనబంధవు

డుజ్వలబాణతూణికో

దండకశాప్తచండ భుజతాండవవర్తికి

రామమూర్తికి

రెండవసాటిదైవ మికలేడనుచుం

గడగట్టి భేరికా

డాండడడాండడాండనినదంబు

లజాండమునిండ మత్తవే

దండమునెక్కి చాటెదను దాశరథీ

కరుణాపయోనిదీ.

యనుపద్యమును, భారతసావిత్రిలో కొంత భాగమును, సాయంత్రము నల్లమందు పట్టించిన తరువాత మంచముపై వెల్లకిల పండుకొని పారాయణము చేయుచుండెడివారు. సామాన్యముగా తమవద్దనుండు పదార్థముల నెవ్వరైన కోరి యడిగినచో తప్పక యిచ్చినేయుచుండు దివ్యస్వభావముగూడ ఆయనకుగలదు. గాని యింతకు ఇనుమడిగా వ్యర్థఖర్చుచేయుట, పొగచట్టుట గాల్పుట, నల్లమందు మింగుట,కోడిపండ్లములు గట్టుట, అనవసరముగా నప్పులుజేసి సకాలములో తీర్చక దావాచేయుచుకొని స్థిరాస్థిని వేలము వేయుచుకొనుట, మున్నగు మహాదుర్గుణములుగూడ పెక్కులులేకపోలేదు. అందువల్లనే మాతల్లిగారికిని, మాకును తిండికిలోటున్నూ, స్వస్థాన భోజ్యవ్యవస్థమున్నూ, హూణాదివిద్యాప్రాప్తి లేకపోవుటయున్నూ, సంభవమైనది. మాతండ్రిగారు అప్పలపాలుకాగా మిగిలిన భూమిపై తనఖావాసి కొంతసామృత్యుచుకొని దానితో కొంతకాలము జీవనయాత్ర సాగించిరి. వ్యవసాయముచేసినను పొట్టగడిచే మార్గము లేకుండెను. మాతండ్రిగా రాషధములు వండుటలో చాలాకృపిజేసిరి. ఆకృషి సఫలమగునప్పటికి కొంతఆస్తి దానికై వ్యయమై పోయినది. చివరకామందులన్ని కొంతకాలము గృహకృత్యములు జరిపించిరి. గాని యిదివరలో నిరంకుశముగా ధనమును ఈచేత నాచేత లెక్కచూచుకొనకుండా ఖర్చుజేసిన చేతులు నేడు మూలబడినవి. పైగా 1900 సం॥లో 30 లం ఖణములుజేసి చచ్చిబ్రతికిరి. ఆనమయమున ఇంటిలోని వస్తువులెల్ల విక్రయించి వ్యర్థముగా చూడవచ్చిన బంధువులకు భోజనాదులు పెట్టి సాగనంపవలసిన గతిగూడ బట్టినది. చూచితిరా తుదకు మాకు తిండిలేక మలమలనూడిపోవు

దుర్గతిగూడ సంభవమైనది. అప్పుడు మా మాతామహి తనకొడుగులు కోడండు చూడకుండా కొన్ని బియ్యము తెచ్చి చాటుగా మా తల్లిగారిచేతికిచ్చి వెళ్ళిపోవుచుండెడిది. యజమానికిరోగము, దానికితోడు దరిద్రము, మాకు చిన్నతనము, అట్టిస్థితిలో బంధువులను మర్యాదచేసి పంపించడము, నారినిరావద్దంటే అప్రతిష్ట, యీ కారణములన్నియు నొక్కసారిగా సంభవించినచో నానందము మెట్లుండునో యోజింపుడు. ఆసమయములోనే పుట్టిపెరిగిన అంతర్వేది పాలెమును విడిచిపెట్టి, యెన్నడుచూడని పోలవరము వచ్చి కాపురముండవలసిన గతిగూడ మాకు సంభవమైనది.

ఇట్టిదుర్గతిగలిగినను మేముది దైవప్రేరేతమనుకొని మాతండ్రిగారియందత్యంత భయభక్తులుగలిగి మెలగుచుండెడివారము. ఆయన మూగింస రించిన మహాపాపకారములలోకెల్ల తెలుగు విద్య జెప్పించుటయే ముఖ్యతమమైనది. చిన్నతనముననే పోలముపసలలో మమ్మును ప్రవేశపెట్టక “మోరి బోర్డు యెలిమెంటరీ స్కూలు”లోనికి బంపించిరి. ఆయన కా విద్యలో కొద్దిపరిచయ ముండుటయే మాకు విద్యజెప్పించుటకు కారణము. మేము విద్యయందనుభవశ్రద్ధాభక్తులుగలిగి ప్రైమరీవరకు చదువుకొని పాస్ అయితిమి. అప్పటి మాస్థితి కాచదువు ఇప్పటిమాస్థితిలో బి. యే. వరకుచదువుటకంటెశక్యమనగాదు. అప్పుడు మోరిబోర్డు స్కూలులో శ్రీఅయలూరి లక్ష్మీనారాయణగారను హరద్విజ్ఞోత్తముడు హెడ్మాస్టరుగానుండిరి. ఆయనకు మాయగ్రిజునిపై మహాప్రేమగలిగి కడుశ్రద్ధతో విద్యగరచిరి. శ్రీవారి కరుణాకటాక్ష వీక్షణమేమేమి పుష్కలస్థితికి వచ్చుట కమిత సహాయకారి

యైనది. గావున నామహాత్ముని కనేక వందన శతంబు లర్పించుచున్నాము.

మోరిలో విద్యముగసినమీద మాయగ్రిజులు చాటుగా పారిపోయి విజయనగరంలో హూణ విద్య నభ్యసించవలయునని తలంచిరి. అచ్చట శ్రీమహారాజావారు క్షత్రియబాలుర కుచితముగా విద్యగరపించుచు భోజనాది సౌకర్యములు జేయించుండిరిని యెవరివలననోవిని చివరకు దారిభత్యము సందర్భముగాక ఆ ప్రయత్నము విరమించిరి.

మాయగ్రిజులు స్కూలుమాని యింటివద్ద వ్యర్థముగా నున్నందున మా తండ్రిగారాయనను పశుసంరక్షణోద్యోగములో ప్రవేశపెట్టిరి. పైగా, పోగామిగిలిన వ్యవసాయములో దున్నట, త్రవ్వుట, ఊడ్చించుట, కోయించుట, కొన్ని పైరుఫలములు విక్రయించుట, మున్నగు పనులకుగూడ నియోగించిరి. ఆ పనులను వారు బహునైపుణ్యముతో నెరవేర్చుచుండెవారు. ఇట్లు రెండు సంవత్సరములు జరిగినమీదట, మాయింటికొక యరమైలు దూరమునందుగల యొక నూనెగానుగనాడు కాపుల కుర్రవానికి ప్రీతిదినము పగలు రెండుగంటలు చదువుజెప్పుటకును నెలకైదు రూపాయిలజీతము తీసుకొనుటకును నిరయించుకొని మాయగ్రిజుల తనికి విద్యజెప్పుటకు ప్రారంభించిరి. అప్పటికి నేను మోరిలో ప్రైమరీచదువుచున్నాను.

ఇట్టి స్థితిలో మాతండ్రిగారికి లంకణముల వ్యాధి గలుగుట, కుంటుంబమెల్ల బంధువుల రావడితో నలిగిపోవుట, పైగా మహాదరిద్రాదేవతాకటాక్ష వీక్షణాధిక్యత, దానికితోడు స్థానభ్రష్టుమగుట, పరపతి పడిపోవుట, పరచోట కాపురముండుట, నేకకాలమున సంభవించినవి. ఆకారణములవల్ల

అచ్చట చదువుకొనుచున్న శిష్యునికి నమా ధానముచెప్పి క్రమముగా సందరము పోలవరము చేరవలసి వచ్చినది.

ఆ కష్టదశలో బంధువులు మున్నగు వారివలన గలిగిన అలజడి మాకిప్పటికిని పూర్తిగా జ్ఞాపక మున్నందున మేము సర్వసాధారణముగా పని లేనిది, మావల్ల తగినంత ఉపకారము లేనిది బంధువులయిండ్ల కనవసరముగా పోవుటకు సమ్మతింపము.

మొట్టమొదట మాయగిరిలో క్కరే పోలవరం మునసబుగారి కోరికపై వారియింటికివచ్చి వారి యింటనే భజించుచు వారు అలవాటుజేసిన చుట్టలను విశేషముగా గాల్చుచు నారుమాసములు గడపిరి. తదుపరి మేమందరమును అంత రేద్విపాలమును విడిచి పెట్టి పోలవరంచేరి స్థిర పడితిమి. అంతటినుంచి మేమెల్లరమొక్కచోటనే భోజనాదులు నొనరించుచు కాలక్షేపము జేయుచుంటిమి. పోలవరము వచ్చిన తరువాత నేను తక్కిన విద్య మాయగిరిజలవద్దనే పూర్తిచేసితిని. మాతముమికిగూడ మాయగిరిజల వద్ద గరపిరి. ఇచ్చట నొక ముఖ్యమగు విషయము జెప్పి యాప్రకరణంత మొనర్చెదను. మేము

మోరిలో చదువుకొనునప్పుడు అచ్చపుస్తకము రెండవతరగతిది రు 0-2-6 లు ఖరీదుండెను. అదికొనఁజాలక మాతండ్రిగారు పేక్షజేసిరి. అప్పు డాపుస్తకమును తెల్లకాగితములమీద వ్రాసి మాయగిరిజలు నాకిచ్చిరి. అది చదివి నేను రెండవతరగతి ప్యాసెతిని.

మాయగిరిజలు నాలుగైదుతరగతులలో భూగోళము, కృషిశాస్త్రము, వ్యాకరణము, విభక్తి చంద్రిక కొనితెచ్చుకోలేక స్కూలులో ఎవరి బుక్కులనో చదివి పాఠము వప్పగించుచుండెడి వారు. చివరకాపాఠపుస్తకవిషయము లన్నియు స్కూలులో సందరికంటె మొదటిమెట్టుగా మాయగిరిజలే ప్యాసెరి. ఇట్లేన్నివిధములగు కష్టములనో మేము మాబాల్యవస్థలో ననుభవించితిమి.

భగవంతుడు మాకట్లు బాల్యవస్థలో దర్శింపమొప్పించి యుండనిచో మేము శుద్ధ బుద్ధిహీనులమై పోవుదుమేమో! “అందుకే ఆ దయామయుడు మమ్మిట్లు కఠినపరీక్ష జేసియుండనోపు” నని మేమిప్పు డమితసంతోషస్వాంతులమయి మురిసి పోవుచున్నాము.

శ్రీయోగవ్యాయామప్రకృతిచికిత్సాలయము, మోర్టోట (రేపల్లె తా||)

ఈ చికిత్సాలయమున ఔషధములు, ఇంజక్షనులు, కోతలు, కాల్పులు అవసరములేకుండ యోగ వ్యాయామ ప్రకృతిచికిత్సావిధానములచే కుష్టు, బొల్లి, ఉబ్బనము, క్షయ, మూర్ఛలు, పిచ్చి, వంధ్యాత్వము, మరియు సుఖవ్యాధులు మొదలగు మానవులకు సంగ్రహించు సమస్త విధములగు శారీరక, మానసిక రుగ్మతలును నివారించబడును.

బీదలకు మాత్రం ముడిచితముగ చికిత్సచేయబడును. వివరములకు 0-1-0 పోస్టజీ బిల్లపంపవలెను.

“విజయ” సచిత్రమాస పత్రిక.

సం|| చంద్ రూ. 1

విడిసంచిక రు. 0-1-6.

వివరములకు—విజయకార్యాలయము, విజయనగరం.

పండిత మదనమోహనమాళవ్యజీ కాయకల్ప చికిత్స సందుచున్నట్లు ప్రకటింపబడి నప్పటి నుండియు, దీని ఫలిత మెట్లుండునో యని లోక మంతయు నెదురు చూచుచున్నది. చికిత్స పూర్తి అయినది. చికిత్ససందకపూర్వము తీసిన పటమును, అనంతరము తీసిన పటమును ప్రక్క ప్రక్కగ “మద్రాసు మెయిలు” పత్రిక ప్రచురించినది. ఎంతవ్యత్యాసము! నలుబది దినములలో నింతతాతమ్యము పొడనూపుట అతివిచిత్రము. ఎనుబదియేండ్ల వృద్ధు, సమమువంగి పోయి, ఒడలంతయు ముడతలుపడి చూపుమంద గించి వణకుచున్న అజీర్ణశరీరుని విగ్రహమెక్కడ? ఆ ముడతలన్నియుబోయి, పూర్ణచంద్రునివలె వెలుగుమోముతో, తీక్షణములైన చూపులతో సిరాసనమున ఉపవిష్టుడై, పెండ్లికుమారుని పగిది నవనవలాడుచున్న ఈ విగ్రహమెక్కడ? నలుబది దినముల చికిత్సాఫలితమటయిది. నలుబదిరోజులు మాలవ్యాజీ ఒక చీకటి కొట్టులో బంధింపబడినాడు. గాలికూడ సరిగాజొరని ప్రదేశమిది. నేటిదీప మిచ్చువెలుగు తప్ప వేరు వెల్లురులేదు. కిదలికలేదు. స్నానములేదు. తురికర్చలేదు. కరికపుపాలుతప్ప వేరు ఆహారములేదు.

ఏలూరు తాలూకా ప్రకృతి

అయ్యో, లోగడ మేము వచ్చినప్పుడు మీరు చూపిన అభిమానాదరములకు సంతోషమేగాని ఒక విషయము చెప్పకతప్పదు. చంద్రాలనుండి నిమ్మగడ్డనేషయ్యగారి కుమారుడు నారాయణరావు వడ్లకల్లుపన్నయ్య అనువేరుచెప్పి మోసముచేసి ఒక రకీదు పుస్తకమును తీసికొనివెల్లి మరల తిరిగి యిచ్చి వేయిచూడబ్బయిచ్చిన కొన్ని పేర్లను కొట్టివేయించి మరల కొన్ని పేర్లను

బొవధము వన్యమూలికల రసము, నలుబదిదినము లిట్లు గడసినవిదవ, వార్ధక్యమంతయు పోయి ప్రౌఢవయస్కుని దేహదార్ధ్యము సిద్ధించినది. తూనిక 20 పౌండు మెచ్చినది. చత్వారపుజోడుతో గూడ సరిగ జూడలేని కన్నులతో నేడు ఎట్టి యద్దములసహాయమును లేకయే చిన్నలిపిని గూడ జడువగలుగుచున్నారు. చేతికర్రలేకుండ, నిటారుగనిలవబడి చురుకుగనడువ గలరు. పాతిక సంవత్సరముల క్రిందట తమకెట్టి యుత్సాహ శక్తులందెడివో అవి నేడు తిరిగివచ్చినట్లున్నదని మాలవ్యాగారు ప్రకటించుచున్నారు. సన్యాసుల చిటికెలలో నెట్టి మహత్తుకలదో! పాశ్చాత్యవిజ్ఞానమునకు దెలియని రహస్యములెన్ని యో యీ జడదారులకు కరతలామలకములు. ఈ భిషగ్వరునిపేరు తపస్వివిష్ణుదాసఉదాసి. వీనివయస్సు 172 సంవత్సరములట! ఇరువది సంవత్సరముల కొకమా రీ చికిత్స నొందుచుండుటచే, తామీవయస్సులో గూడ దృఢగాతునివలె నుండగల్గు చుంటిమని ప్రకటించు చున్నారు. గాంధీమహాత్ముడుకూడ నీచికిత్సనొంది, ఇంకను చిరకాలము వానియమృతనేవ దేశమునకు సిద్ధింప చేయుగాకయని కోరుచున్నాము. (కృష్ణాపత్రిక)

చందాదారులకొక విజ్ఞప్తి.

వ్రాయించినాడు. యీకొత్తపేర్ల వారివద్ద డబ్బు వసూలు చేసియున్నచో మాకు ఎట్టి సంబంధమునూ వుండదు. నారాయణరావునకు ప్రకృతి కార్యాలయట్రిప్టుకు ఎట్టి సంబంధమును లేదు. మోసముచేసి చందాలను వసూలుచేయ ప్రయత్నించినను ఎవ్వరును యివ్వకుందురుగాక యని హెచ్చరించుచున్నాను.

అడుసుమిల్లి వెంకటకృష్ణారావు
ప్రచారక కార్యదర్శి

మేహవ్యాధి - చాలపాపచిన్నె

అల్లూరి వెంకటసుబ్బయ్య చౌదరిగారు

వ్యాధిలక్షణములు:—మాది కృష్ణాజిల్లా, నంది గామతాలూకా, వీరులపాడు గ్రామం. చి|| సా|| నాకుమార్తె సరోజినీదేవికి 7 సంవత్సరముల వయస్సు. నాకుమార్తెకు జన్మతః బుద్ధిమాం ద్యము. చిన్నతనములో 2 వ యేట శరీరమం తయు లెక్కకుమిక్కిలి పుండ్లులేచినవి. కొంత మంది కార్వాణియనియు కొంతమంది మేహ మనియు పేరిడిరి. ఎల్లప్పుడు గోకుగొనుచు పుండ్లు నెత్తురువరదలగునట్లు పీకుకొని ఎప్పుచుం డెడిది. అమితదురదవల్ల రాత్రిలందుకూడ చెప్పరానంత బరికి నెత్తురుకండలు వచ్చునట్లు చేయుచుండెడిది. ఆబాధవలన నిద్రపట్టక మమ్మ లనుగూడ ఏడ్చించుచుండెడిది. పొట్టదిగజారి వికృతముగా నుండెడిది.

వివిధచికిత్సలు, వాటిఫలితములు:- చాలకాలము వివిధమగు ఆయుర్వేదమందులను నేవింపజేసి నాము. పోతివైద్యుడు నయము చేసెదమని చెప్పెడివారేకాని ఒక్కరికికూడా అణుమాత్ర మైనా వ్యాధిలొంగలేదు. చివరకు మాప్రాణ ములు విసిగి నిరుటిసంవత్సరము బెజవాడలో నొకగొప్ప యం. బి. బి.యస్. డాక్టరుగారివద్దకు తీసుకవెళ్లితిమి. వారిచేతనైన మందులన్నియు వాడిచూచిరి. ఇంజ్జినులుకూడ ఇచ్చినారు, కాని ఎన్నిపోట్లు పోడిచినను రోగమును తగ్గించ లేకపోయినారు. మాలమ్మాయికి రోగము తగ్గి నదిలేదుకాని ఫీజుమాత్రము ముట్టజెప్పి ఇంటికి చేరుకున్నాము. ఈవిధముగా మాలమ్మాయికి వైద్యమునిమిత్తము బస్తీకివెళ్లి డబ్బు తగల బెట్టితిమి. ఫలితము బూడిదలో పన్నీరుపోసిన చందమాయెను.

ప్రకృతి వైద్యమహాశ్యము:—ఇట్లుండగా మా గ్రామవాసి ఒకరు ప్రకృతిచికిత్సచే పరిపూర్ణ ఆరోగ్యముపొందివచ్చుట చూచినందువల్లను, ప్రకృతి పత్రికలు చదివినందువల్లను పేదవానికి పెన్నిధి దొరకినచందమున మావంటి నిర్భాగ్యు లకు గుంటూరుజిల్లా రేపల్లితాలూకా మోర్తో టలోనున్న శ్రీయోగాశ్రమములోని ప్రకృతి చికిత్సాలయమును గురించి తెలిసినది. అంతమేము మాలమ్మాయిని తీసుకొనివెంటనే బయలుదేరి వెళ్లితిమి. ఆఆశ్రమపునికి అచ్చటి పవిత్రమైన గాలి కృష్ణ వేణీనది మరియు ఆశ్రమనియంతలగు శ్రీ సాధుపుంగవుని చూచునప్పటికి మేము సంతోష భరితులమైతిమి. తదుపరి మాలమ్మాయిని చూచి రోగనిదానముచే నీవ్యాధి నివారణ కాగలదని చెప్పినందువల్ల చికిత్సకు ప్రారం భించితిమి. ఉదయము సాయంత్రము 5 నిము షముల పరిమితిగల కటిన్నానము చేయించెడి వారు. కాళ్ళకు ఎదురురొమ్మైనకు ఊదారం గడ్డములును తలకు నీలిరంగు అద్దములను అమర్చి ఆదిత్య వేటిక యందు స్నానముచేయిం చెడి వారు. ఒకపూట చప్పిడిభోజనము రెండవ పూట పండ్లు ఆహారముగా యిప్పించిరి.

ఇట్లు 1½ మాసములు గడచిన తదుపరి ఒక నాడు పగలు 10గంటలకు అకస్మాత్తుగా చిన్న బిడ్డచేష్టకనుబడి శరీరమంతయు కట్టెలాగు బిగు నుకుపోయినది. వెంటనే పొయ్యిలోని కొరకంచు పెట్టి నొసటన కాల్చినాము. స్పృహరాలేదు. మాలోనొకరు ఉల్లిసాయ నమలి ముక్కులో ఊదిరి. తుమ్మనైనను తుమ్మలేదు. ఇంతలో మావడ్పులువిని శ్రీ యోగిగారు పరుగిడివచ్చి

భూతఅద్దముతో నొసట కాల్చినారు. ఎంతసేపు కాల్చినను మాంసపుకండకమురుకపోవుటయేగాని స్పృహమాత్రము రాలేదు. తదుపరి ఆయద్దము తోనే ముచ్చెనగుంటలో కాల్చినారు. అప్పటికి కొంచెము యేడ్పు పొరంభించినది. అటుపై న వేడిసీటితో 10 నిముషముల కటిస్తానము చేయించిరి. సాయంత్రం 4 గంటలకు కాళ్లకు ఎదురువొమ్మనకు ఎరుపు, తలకు సీలిరంగు అద్దములతో ఆదిత్య పేటికా స్నానము చేయించినారు. సాయంత్రము ఎనిమాచేయించిరి.

ఆరాత్రి మరల ఉదయముమాదిరిగనే తెరవచ్చి పిల్ల బిగుసకపోయినది. ఈ దభా చనిపోయినదని నిరాశచెందితిమి. అప్పుడు చెవికిందుగా నున్న వేగన్ నాడిని సవరించుచూరాగా 10 నిముషములకు భగవంతుని దయవల్ల స్పృహకువచ్చినది. ఆరాత్రి ప్రతిగంటకు $\frac{1}{4}$ ఔస్సు చొప్పున రక్తవర్ణోదకమును యిస్తూవచ్చిరి. మరియు తెల్లవారు లోపుగా 4 పర్యాయములు పొతికడుపునకు 15 నిముషములచొప్పున వేడినీరుతో కాపడముపెట్టి అనంతరము 10 నిముషములు మట్టిపట్టెలువేయించిరి. ఈ విధముగా పలుచికిత్సలు చేయిస్తూ పున్నప్పటికి మూడు రోజులవరకు మగత వదలక దేహస్పృహలేక తరచు పిచ్చి మాటలు మాట్లాడుచుండెడిది. పరమేశ్వరుని కృపవలన 4 వ రోజుకు వ్యాధి తీవ్రతశమించి అన్నము పెట్టవలసినదిగా కోరినది. అప్పటినుంచీ 3 రోజులవరకు పండ్లరసముయిచ్చి అటుపై న 4 రోజులు జావన్నుపించి తర్వాత మామూలు

ఆహారము పెట్టించినారు. దీనితోటి లోగడయున్న మేహసంబంధపు వ్యాధికూడా నిశ్శేషముగా తొలగిపోయినది. పుండ్లన్నియు పూర్తిగా మానిపోయినవి. కాన గోకుటలేదు. మరియు గాఢనిద్రోపుచున్నది. పొట్ట స్వాభావికస్థితికి వచ్చి మంచి ఆరోగ్యముగా నున్నదని చెప్పుకొనుటకు గర్వపడుచున్నాము. ఇందు అతిశయోక్తి ఎంతమాత్రంలేదు.

నావినయపూర్వకమనవి:—నా బిడ్డప్రాణమును రక్షించి శ్రీ వారు ఎంతయో కష్టమునకోర్చి మాకు పుత్రికాభిక్ష పెట్టినందులకు వారి ఋణమును మేమెంతగా వాగ్గుసుకున్నను చెప్పుకున్నను తీర్చుకొనలేము గనుక ఆ భారమును భగవంతునికే వదలివేయుచున్నాము.

ఇంక రోగగగిస్తులైన నాదేశీయ సోదర సోదరి మణులకు విన్నవించుకొనున దేమనగా మావలె మందువైద్యులచేతులలో చిక్కికష్టప్రయాసలకు లోనుగాక సమస్తగుర్జితలకు వెంటనే ప్రకృతి మాత నాశ్రయించి పరిపూర్ణ ఆరోగ్యభాగ్యమును పొందగోరుచున్నాడను. ఇంక ధర్మపరాయణులైన భాగ్యవంతులకు కడు బీదనీతిలో నున్నట్టియు దేశకల్యాణము నిమిత్తము సేవ చేస్తున్నట్టియు పై ఆశ్రమమునకు శక్తికొలది సహాయము చేయించవలెనని ప్రార్థిస్తూ విరమించుచున్నాను.

ఇటు

అల్లూరు వెంకటసుబ్బయ్య చౌదరి.

లోకలుబ్ధులు — (మాసపత్రిక)

ఇందు లోకలుబ్ధుల తీర్పులు, హక్కులు అన్నియును ప్రకటించబడును. సం॥ర చందారు. 3-0-0లు. లోకలుబ్ధుల కార్యాలయము, కపిలేశ్వరపురం (తూర్పుగోదావరిజిల్లా).

ది ద్దు బా టు

1938 మార్చి ప్రకృతిపత్రికలో డా॥ వెంపటి సూర్యనారాయణ ఎల్. యం. పి. గారు పాఠశాలలయల్లోనున్న చైల్డిని విరాళము రు 25-0-0 అని అప్పుడడవలసియుండగా 2 అనే అంక మెప్పీనుమీద ఉండగా రాలిపోయి రు 5/- అని పడినది. వారుమాకు దయచేసినది రు 5/- కాదు. రు 25/- అని తెలుసుకొనవలెనని మాపాఠకులను కోరుచున్నాము.

ప్రకృతికార్యాలయట్టి, } పుచ్చా వెంకటామయ్య,
బెజవాడ.

ప్రకృతి - స్టోర్సు బెజవాడ ధరలవట్టి

జలచికిత్సా ధరములు	సూర్యకిరణచికిత్సకు
తొట్టి	5-0 -0 డిటో డజను 8-4 -0
సీటివేడిమినికొల్పు ధర్మామీటరు	0-12-0 రంగులద్దపు కాగితములు 1 0-1 -0
ఆవిరిపట్టుసాధనము	3-0 -0 దస్తా 1-4 -0
స్పంజముక్క	0-2 -0 కోమోమోడినుగ్గ వెండిగిట్టది 40-0 -0
యెనిమాడబ్బాపూర్తి సెట్టు	1-4 -0 డిటో సానికీల్ గిట్టది 20-0 -0
చెవిలో పిచ్చిగారీచేయు గాజుసాధనము	0-5 -0 ఆదిత వీరిక పూర్తి సెట్టు
దూషుచేయుసాధనము	0-5 -0 సునిశితవై ద్యంపుస్తకంసహా } 60-0 -0
మూత్రీవరీక్షకు గాజుగొట్టముల సెట్టు	0-4 -0 కంటిలో బొట్లువేయు సీసాగొట్టము 0-2 -0
లిట్టను కాగితపుబుక్కు	0-2 -0 కంటిన్నానపుగిన్నె 0-2 -0
కట్టుకట్టుకు దూదిదిండు	0-2 -0 జేన్సుస్టాను 0-2 -0
గాజుగడ్డ	0-2 -0 గాఢహంబోలైపెట్టెలు, పెద్దది 2-9 -0
కూలి, బంగీఖర్చులు ప్రత్యేకము	" చిన్నది 1-8 -0
రంగులద్దము 14 x 12 అంగుళముల } సైజు 1 టికి }	0-12-0

ఉచితము ! అందరకు ఉచితము !

వచన భగవద్గీత

200 సంవత్సరముల క్రిందట తుపాసుల అనంతభూపాలునిచే మూలమునకు సరిగా, తేనెవంటి మధురశైలిలో తెని గొంపబడినది. అతిసుందరమగు పాకెట్టుకూర్పు. 160పుటలు.

౧. ఒకచిరునామాకు ఒక్క ప్రతిమాత్రమే పంపబడును.

౨. పంపుటకుగ్గ వ్యయము 2 అణాలనుకలపాల్పాంపులు జతపరుపవలెను. విశ్వలంపక వ్రాయుజాలులు వ్యర్థములు.

3. అభ్యర్థులు జాబులలో తామీప్రకటనచూచిన పత్రికపేరు నూచింపవలెను.

వలయువాగు :—ఆంధ్రభూమి - వేవేరి పోస్టు - మదరాసు,

అను చిరునామాకు వ్రాయవలెను.

రామకృష్ణయోగవ్యాయామ ప్రకృతి చికిత్సాలయము

మోరోట-తృతీయవార్షికోత్సవము

డాక్టరు వాడవల్లి మురహరిరావుగారి అధ్యక్షోపన్యాసము.

ఈ కాలమున ప్రకృతిచికిత్స అందరకును ఇంచు మించుగా తెలిసియే యున్నది అని చెప్పవచ్చును. యోగవ్యాయామము అను హంశము కూడా ప్రకృతి చికిత్సలో అంతర్భాగమే. హిందూ దేశమునకు ఆశ్రమజీవనము నూతనమైనది కాదు. అయినప్పటికి కాలప్రవాహములో కొన్ని మార్పులువచ్చి అట్టి ఆశ్రమములను తారు మారుచేసినవి నేడు మరలగాంధీయుగమునందు ఆశ్రమములనగా మానవసేవచేయు స్థలములని తేలినవి. రాజకీయసాంఘికమతవైద్యములకు సంబంధించినఆశ్రమము లచటచట నెలకొల్పబడి శక్తికొలది పనిచేయుచున్నవి. ఈ యోగాశ్రమములో ప్రకృతిచికిత్సాలయము అనేకరోగులను ఆకర్షించుచున్నది. బహుజనులు, యెన్నటికి నయముకాని వ్యాధులబాధనుండి తప్పించుకొని మేలుపొందియిచటనుండి యింటికివెళ్లి నారు ఈ స్థలము ప్రకృతి రమణీయమైన కృష్ణవేణీ తీరమున పవిత్రమైన దేవాలయసన్నిధిని పవిత్ర సముద్రవాయువులు వీచుచోట శోభిల్లుచున్నది. నిరాడంబరజీవనము మానవసేవ శాంతి ప్రకృతి సౌందర్యము యిచట రోగులకు యితరులకు మేలుచేయుచుండును. జలచికిత్స, ఆహార, వ్యాయామచికిత్సలు, రంగువైద్యము, వచ్చినరోగుల యొక్క పరిస్థితుల ననుసరించి ఉపయోగింపబడుచున్నవి. స్త్రీలు, పురుషులు, పిల్లలు, పెద్దలు, అన్ని కులములవారు ఈ ఆశ్రమమునకు మరలు నప్పుడుతమ దేయనుస్థల వచ్చుచున్నారు. ఇదియే ప్రకృతిరహస్యము. ప్రకృతి మాతవైపుకు మరలిన ఆమెయే మనలరక్షించును. వ్యాధి అనగా,

ఆమెధర్మములను ఉల్లంఘించుటయే. ప్రకృతిధర్మముల ననుసరించుటయే ఋషి జీవనముచేయుటయని చెప్పవచ్చును. ఇట్టి జీవితరహస్యమే శక్తి, శాంతి, ఉల్లాసము, సరోపకారము. ప్రస్తుత దేశపరిస్థితుల పరికించిన అకాలమరణములు సంభవించుచున్నవి. క్షయ, సంజా, హృదయరోగములు, బలహీనతప్రబలుచున్నవి. రోగులసంఖ్య పెరుగుచూ దేశమునకు అపకీర్తినష్టము వచ్చుచున్నది. ఎచ్చటనో క్షయరోగని వారణ శాలలు కట్టిననూ ఇతరవైద్యశాలలు నిర్మించిననూ గ్రామసాముదాయమునకు మేలు వాటిల్లదు. గ్రామములయొక్క పారిశుభ్రత సీటిసౌకర్యము విద్య బాగుచేయ వలయును. కొన్ని గ్రామాదులలో నీరులేకయూ, కొన్ని మాసములు మురుగుచేతను బాధ పడుచున్నారు. మురుగుపోవు వసతులు యెక్కువయేర్పడినగాని సౌకర్యము యేర్పడదు. గ్రామములయందు అశాంతి ప్రబలుచున్నది. ఆర్థిక కారణమేకాక నైతిక కారణమనికూడ గుర్తించవలయును. ఆహారము చాలామార్పు చెందవలసి యున్నది. రాగులు చాలచౌకయైన మంచి ఆహారము. దీనిని కొంచెమైననూ ప్రతి వారును వాడవలసియున్నది. ఎండాకాలములో దీనితో మంచి పానీయము చేయవచ్చును. క్షయరోగులకు మంచిఆహారమూ, మెట్టఛాన్యములు కొంతవరకు అయిననూ ఆహారముగా వాడవలయును బియ్యమునువాడువారు దంపుడు ముడిబియ్యమును వాడిన పూర్తిమేలుపొందెదరు. కూరలను మాడ్చి, పేల్చక సామాన్యముగ

వండి మసాలాలు చేర్చక పుచ్చుకొనుట మంచిది. ఆహారహాస్యమంతయూ, కూరలు, కాయలు, పండ్లు, ముడివస్తువులు, పాలు, వగైరా వాడుట యందేకలదు. మజ్జిగ చాలా గొప్పసానియము. టీ, కాఫీ, సోజాలను వదలవలయును. అట్లేపంచ దార, సెంట్యు అధికముగా పైకిలు ప్రయాణము మానవలయును. జీవితము నియమ బద్ధమై యుండవలయును.

యోగవ్యాయామము:— ఇతర దేశములలో నిర్బంధపైనిక శిక్షగలదు. మనదేశములో పై ని కులకు అనర్హులని మనలను ఎక్కువమందిని తరగతి చేసిరి. ఇదిమన పురుషత్వమునకు హేయముగాను న్నది. దీనికివిరుగుడు, ప్రతివారును (యువతీయు వకులు) ఆసనములు, సూర్యసమస్కారములు, ప్రోతదినము అభ్యసించుటయే. గుట్టుపుష్కారి, బలిగుడు, వగైరాలు చాలామంచివి. ఈత చాలమంచినహాజ వ్యాయామమని చెప్పవచ్చును. ఈదేశములో దేశీయ ఆటలు ఘమారు మూడు వందలుకలవు. అందుబాటికలకు పనికివచ్చునవి దాగుడుమూత, అచ్చంగాయలు, తొక్కుడు బిళ్ళ వగైరాలు స్త్రీలకు చాల మేలుచేయును. ఒకదమ్మిడియైన ఖర్బులేదు. సౌష్ఠవము దేహపటు త్వము సంపాదించుటకు దేహ వ్యాయామము చాలా అవునరము. బుద్ధి బలము నేత్రబలము గూడ వీటివల్ల పెంపొందును.

అనవసరమైన మందులు రసవిష పాపాణాదుల సేవవలన ఉన్నగొడవకూడ పోవుచున్నది. నూతనవ్యాధులు జనించుచున్నవి. ప్రకృతి ఉద్దేశ్యము ప్రతిఘటింపబడుచున్నది. అనగా లోపలవ్యాధిని బహిష్కారముచేసి తన్ను పరి శుభ్రీతచేసుకొనుటకు బదులు ఈవిష సేవవలన దేహము కాలిక వ్యాధులచేత కుంగిపోవు చున్నది. టీకాలువగైరాలు నిర్బంధించుటచేత మనము చాల బాధపడుచున్నాము. ఈనిర్బంధము వెంటనే తొలగించవలసియున్నది. ప్రకృతి వైద్యము బహుతేలికయైనది. అందరకు అందు బాటైన ఈదేశ సాంప్రదాయము ననుసరించి యున్నది. అంతర్బహిష్కృతమేదీని సూత్రము. ఒకతొట్టి, యెనిమా, రెండుదుప్పట్లు, ఒకకంబళి, మంచిసిరువుండిన సామాన్యమైన ఆహారముతో అనేక వ్యాధులు గెలువవచ్చును. ఇవిలేనియెడల సూర్యకిరణ చికిత్సతోనే అమోఘమార్పులు చేయవచ్చును. పిచ్చికి నీలిరంగు యెంతయో పని చేయుచున్నది. పిల్లలను పోషించుటలో ఈ పద్ధతుల నవలంబించి అనేకులు చాలా మేలు పొందినారు. ఇట్టిచికిత్సాలయములు వృద్ధిగాంచ వలెనన్న స్థానికసంస్థల కొంతసాహాయముచేయ వలసిన బాధ్యతకలదు. ఈబాధ్యతను గుర్తెరిగి త్వగలో యాచికిత్సాలయములు కొంత నహాయమును బడయుగాత.

యోగిరాఘవేంద్రగారీచే స్థాపించబడిన ఈ చికిత్సాలయముయొక్క వార్షికోత్సవము.

1-3-38 న ప్రత్యేకముగా వేయబడిన వందరియందు జరిగెను. ఉదయమున నోరి నాగభూషణంగారు గాన మాధుర్యముతో సభానడులను రంజింపజేసిరి. సాయంత్రము డాక్టరు మరహారావుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. కనూరి కుటుంబరావుగారు సభను ప్రారంభించిరి. చికిత్సాలయమందు ఆరోగ్యము పొందుచున్న నలుగురు రోగులు తమ రోగచరిత్రలను చెప్పిరి. ఒక పల్లెటూరిపడుచు జాతీయగీతములను పాడెను. కవిరాజు విశ్వనాథసత్యనారాయణ యం. ఏ. గారు ప్రపంచకథర్మములను ఆరోగ్యవిధులనుగూర్చి మహోపన్యాసమును గావించిరి. కొలిపాక శేషగిరి రావుగారు ఆరోగ్య విషయములనుగూర్చి గంభీరోపన్యాసమిచ్చిరి.

నిర్బంధ టీకాల చట్టము

రద్దు కావలెను

15-3-38 తేదీ రాత్రి 10 గంటలకు వాడపాలెం నందు సుబ్రహ్మణ్య ఆలయమువద్ద సుమారు మూడువందలమంది ప్రజలు గంగుమళ్ల సత్య నారాయణమూర్తిగారి అధ్యక్షతక్రింద హాజరై టీకాలనుగూర్చి యీ విధముగా చర్చించిరి. దేవులపల్లి అప్పారావుగారు టీకాలువేయుచున్న రీతినిగూర్చియు, వేక్సినేటరుల దుండగముల గూర్చియు చాలగ చెప్పిరి. అట్టి టీకాలవలన గలుగుచున్న గజ్జి, పక్షవాతము, కుష్టు, క్షయ మొదలగు అనివార్యములగు కూర్చి వ్యాధులను గూర్చి ఉపన్యసించిరి. తరువాత పలువురు పలు విధములుగా టీకాలవలన గలుగుచున్న నష్టము లను చెప్పిరి. అప్పుడు సభయంతయు యేకగ్రీవ ముగా ప్రజామోదము, రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘములు యీ నిషయమై తగు చర్యజరుపుటకు ప్రభుత్వమును యీ విధముగా కోరడమైనది.

నిర్బంధ టీకాలచట్టము రద్దుకావలె ననియు టీకాలవలన అనేక వేలమంది అంగవైకల్యములు దుర్మరణములును పొందుచున్నందునను అట్టి టీకాలనల్ల కలుగునష్టములకు గవర్నమెంటు వారు టీకాలువేయించుకొనిన వారికిని వారి సంతతికిని నష్టపరిహార మిప్పించుటకును, యెప్పు డైనను యెచ్చటైనను ఇందు విషయమై ప్రభుత్వమువారు టీకాలనిర్బంధ శాసనమునకు ధన వాక్ సహాయము చేయకుండుటకును, తీర్మానించడమైనది.

టీకాలవలన జరిగే అపకారము

మాకీ క్రింది జాబుచేరినది:—

సుమారు రెండుసంవత్సరముల క్రితం నాకూతురుకు టీకాలు వేసినారు. ఆరోజు లగాయతు ఆ చొన అంటిన ప్రతిచోట సన్నని పొక్కులతో ఆరంభించి సుమారు ఒకరూపాయివెడల్పు చొప్పున శరీరమంతటను కురుపులు అవుచున్నవి. కురుపుమానినచోట కూడా తిరిగి పొక్కులు పొక్కుచున్నవి. యిందుకు హాస్పటల్ కు తీసుకొని వెళ్ళి దఫాలుగా 3 ఇంజక్షన్లు చేయించినాము. ఇంజక్షన్లు చేయించినతరువాత కురుపులు మానుటయు తదుపరి 3, 4 మాసములకు బయల్పడుటయు జరుగుచున్నది. గనుక దీనికీతగిన సలహాచికిత్సలు వ్యాసింపగలరు.

చిత్తగించవలెను,
చోడవరం } బాచినేని రామయ్య నిశాని.

చి క్క త్త:

ఉదయం 7 గంటలకును సాయంత్రం 4 గంటలకును ఆబీడ్డుకు 8 నిమిషముల పరిమితిగల కటి స్నానము చేయింపవలెను. స్నానవసతి కుదురని యెడల పొత్తికడుపుమీద 15 నిమిషముల పరిమితిగల మట్టిపట్టి వేయవలెను. సాయంత్రం 4 తరువాత అస్తమానమువరకు యెండలో తిప్పవలెను. ఉదయం 9 నుండి 9-15 గంటలమధ్య ఆకుపచ్చరంగు ఎండవెల్తురులో కూర్చుండ బెట్టవలెను. రాత్రులయందు దినానికి 4 గంటలు ఆకుపచ్చరంగు అద్దము అడ్డముంచిన దీపపువెలుతురులో పరుండబెట్టవలెను. పప్పు, దుంప కూరలు, నెయ్యి, నూనె, కారము, తీపిమానవలెను, ఒక నెలలోనే నయమగును.

—సంపాదకుడు.

ఆ హా ర ని య మ ము లు

ఏ మి తి న వ లె ను ?

మనము తినెడి ఆహారపదార్థములు దేశకాలపరి
స్థితులను బట్టియు, వయస్సునుబట్టియు, ఆరోగ్య
మును బట్టియు ఉండును. పెద్దలు ఉపయోగించు
కఠినముగా జీర్ణమగు పప్పుదినుసులు వృద్ధులు
పిల్లలకును, రోగులకును పెట్టరాదు. శరీరకష్ట
ముచే జీవనము జేయువారికి మనఃపరిశ్రమచేయు
వారికన్న ఎక్కువ బలమైన ఆహారముండవలెను.
వేసవికాలమందు తేలికగా జీర్ణమగు పదార్థము
లను తినవలెను. శీతాకాలమందు శరీరఉష్ణమును
వృద్ధిచేసుకొనవలసియున్నది. కనుక కొవ్వు
పదార్థములు ఎక్కువగా నుండవలెను. ధృవ
ముల వద్దనుండు జనులు కొవ్వుపదార్థమును
ఎక్కువగాఁగిందురు. ఉదయపు భోజనము స్వల్ప
ముగను, దౌవములు ఎక్కువగా గల్గినదిగను,
మధ్యాహ్నభోజనము పుష్టినిచ్చునదిగను ఉండ
వలెను. రాత్రియందు తేలికగా జీర్ణమగు
పదార్థములను తినవలెను. బాగుగా ఉడికిన
పదార్థములను, పక్వమునకువచ్చిన ఫలములను
కొద్దిపాటి వేడిగానుండుపదార్థములను తినవలెను.
బాగావేడిగల పదార్థములను బాగాచల్లారిన
పదార్థములను తినరాదు. మనము ఎప్పుడును
కూరలు, అపక్వాహారములు, పండ్లునుతినచుండ
వలెను.

ఎ ప్ప డు తి న వ లె ను ?

శరీరమును ఆరోగ్యస్థితియందును, చురుకుగాను,
ఉంచుటకు ప్రతిరోజున ఆహారమును సరియైన
వేళలయందు తగినంత వ్యవధానముండునట్లు
చూచి తినవలెను. తినిన ఆహారము జీర్ణమగు
టకు వ్యవధానముకావలెను. ఎక్కువ వ్యవధాన

తంగిరాల వెంకటసీతారామాంజనేయశాస్త్రి.

మిచ్చినయెడల సీరసమువచ్చును. సాచార్య
భోజనమును జీర్ణముచేసి జీర్ణకోశము నుండి
ప్రేవులోనికి పంపించుటకు నాలుగు గంటలు
పట్టును. భోజనము అయినపిమ్మట జీర్ణమండ
లము తనపనిని తాను చేసుకొనునట్లువదలవలెను.
రెండుభోజనములకు మధ్య మరేమియుతినరాదు.
అట్లు అల్పాహారమును తరుచు తినినందువలన
జీర్ణకోశమునకు ఎక్కువ పనిగలిగి జీర్ణశక్తి తగ్గు
టయును జీర్ణము సరిగాకాకపోవుటయు సంభవిం
చును. తక్కిన అవయవములకు వలెనే జీర్ణమండ
లములోని అవయవములకు గూడ విశ్రాంతి
యుండవలెను. తినిన ఆహారము జీర్ణమైన తరు
వాత ఒకగంటయైనను విశ్రాంతియుండవలెను.
కనుక ఎనిమిదిగంటలకఁ బ్రాద్దుటి అన్నముతినిన
యెడల ఒంటిగంటకు మధ్యాహ్నపు భోజన
మును, ఆరు గంటలకు సాయంత్రపు భోజనమును
చేయవచ్చును.

ఎన్ని సారులు తినవలెను?

మనముచేయు వ్యాపారములనుబట్టి ఎన్ని
సారులు ఆహారమును తీసుకొనవలెనో నిర్ణయించ
వలెను. సామాన్యజీవనము చేయువారికిని, పెద్ద
లకును రెండుసార్లు భుజించినచాలును. పెరుగు
చుండుటకేకాక ఎప్పుడు చెలాకీగా నుండుటకు
పిల్లలకు మూడుసారులు భోజనముపెట్టినచాలును.
వారి ఆహారము తేలికగా జీర్ణమగునట్లుగా ఉండ
వలెను. అడిగినపుడెల్ల వారికి ఏమియు పెట్ట
రాదు.

ఎంత తినవలెను?

మనుష్యుడు తినచుండు ఒక యంత్రానియు
ప్రపంచమందు బ్రతికియుండుట తినుటకే యని

యు తలపగూడదు. బ్రతికియుండుటకు కావలసినంత మాత్రమే తినవలెను. ఆరోగ్యము సౌఖ్యజీవనము విపరీతమైన బలమును దార్ద్ర్యమును ప్రసాదింపగలది. భోజనముచేయుటలో చాల సౌఖ్యమున్నది. అట్టిసౌఖ్యమును అనుభవింపవలెనన్నను, భోజనమువలన గలుగు లాభమును పొందవలెనన్నను తగు మాత్రమే భుజింపవలెనుగాని దొరికినదిగదాయని కడుపుమానము ఎరగకుండా తినుటయును, లేదుగదాయని పన్ను పకుండుటయును రెండను గూడ కూడదు.

ఎక్కువతినుటవలన జీర్ణమండలమునకు ఎక్కువ పనిగలిగి జీర్ణశక్తి తగ్గిపోవును. తక్కువగా తినుటవలన జీర్ణకోశముననుండు కండరములు ఎక్కువగా సాగి పోయి ముడుచుకొన లేకపోవును. జీర్ణకోశములోని ఆహారము జఠరరసముతో కలియనేరదు. ముందుకు పోనేరదు.

ఎట్లు భుజింపవలెను?

ఇంతవరకు జీర్ణమండలమును గురించియు, ఆహారములు జీర్ణమగుటనుగురించియు తెలిసికొనిన మీదట మనము తినిన ఆహారమును జీర్ణరసములన్నియు మార్చి జీర్ణముచేయగలుగు స్థితిలో ఆహారపదార్థము లుండక పోయిన యెడల మనము తినిన ఆహారమంతయు వృధాయగుననుసంగతి మనకు స్పష్టమగుచున్నది. జీర్ణరసములు ఆహారమును జీర్ణముచేయుటకు ఆహారమును బాగుగ నమలవలెను. ఇందులకై మన నోటియందు సంక్లుప్తముగా అట్టి పళ్ళను బాగుగ ఉపయోగించి ఆహారమును మెల్లగా నమలవలెను. జీర్ణకోశములోనికి బాగుగ నమలకుండా ఆహారము వెళ్ళినంత త్వరితగతిన భుజించగూడదు. మెల్లగా తినుటను ఆహారమంతయుచల్లారి ఈగలు ముసురుచు చీచులు పట్టుచు అన్నమునీరు కారు

నట్లుగాను, ఈబుగ్గనుండి ఆబుగ్గకు, ఆబుగ్గనుండి యీ బుగ్గకు తీర్మానము చేయించిపోవునంత ఆలస్యముచేయగూడదు. ఆహారమును భుజించుట ఒక సంతోష కరమైన పనియనియు, అది పనులనుండి విశ్రాంతి తీసుకొనునమయమనియు, ప్రతిమనుజుడు ఆలోచించిభోజనముచేయనపుడు మనస్సునకు నొప్పిగలిగించు సంభాషణములను, వ్యవహారములకు గురించిన ప్రసంగములను, ఆలోచనలుమాని సంతోషమును ఉల్లాసమును గలిగించు ప్రసంగములను చేయుచుండవలెను. భోజనమునకు ముందును చేయునపుడును నీరు మొదలగు ద్రవపదార్థములను తాగకూడదు. అట్లు తాగినయెడల జీర్ణరసములు వలుచగా అయి పదార్థములను సరిగా జీర్ణముచేయనేరవు. భోజనముచేయునపుడు నోటిని ఆహారవాహికను తడిగానుంచుకొనుటకు కావలసినంత నీటినిమాత్రమే తాగి భోజనానంతరమందు నీటిని కావలసినంత తాగవలెను. దాహము అయితేనేగాని నీరు ఎప్పుడును త్రాగరాదు. భోజనమునకు ముందు, వెనుక నిర్మలమైననీటితో పుక్కిలిచి ఉమ్మివేయుచు నోటిని శుభ్రముచేసికొనవలెను.

జీర్ణమండల సంబంధమైన జబ్బులు

సాధారణముగా జీర్ణకోశముగాని, జీర్ణమండల సంబంధమైన అవయవములుగాని చెడిపోవు. అమితమైన అకాలమునకు చేసిన భోజనములచేతను, మలమును విడుచుటకు నిర్ణయించుకొనిన కాలమునకుగాని, విడువవలసిన అపురసమువచ్చినపుడుగాని మలమును బహిష్కరించక ఆపుచేసినందువలనను జీర్ణమండలము చెడిపోవును. జీర్ణకోశ సంబంధమైన జబ్బులు- అజీర్ణము, కడుపు ఉబ్బుట, అజీర్ణవిరేచనములు, మలబద్ధకము,

రక్తగ్రహణి, విషమజ్వరము (Typhoid Fever) కలరా మొదలగునవి సంభవించును.

అజీర్ణమునకు కారణములు

అకాలభోజనము, అమితముగా భుజించుట, బాగా నమలకుండా ఆహారమును మింగుట, భోజనము అయిన వెంటనే మనఃపరిశ్రమచేయుట, ఎల్లప్పుడును శరీరపరిశ్రమలేకుండా భోజనముచేసి కూర్చుండుట, అలవాటులేని దేహపరిశ్రమ చేయుట, పళ్లు ఊడిపోవుట, మలమును సరియైన కాలములయందు విడువకపోవుట, మంచిగాలి తీనిచోట్ల పనిచేయుట, తలుపులు బిగించుకొని

మంచిగాలితీనిచోట్ల గదులలో పరుండుట, జీర్ణాశయములకు విశ్రాంతి నివ్వకుండా ఎల్లప్పుడును తినుచుండుట అజీర్ణమును కలిగించును.

వీటికి చికిత్స

తినెడు ఆహారమును మార్పుచేతను, జీర్ణాశయములకు విశ్రాంతినిచ్చుచేతను, పిరేచనములకు ఎనిమాచేసుకొనుటచేతను, మంచిగాలిలో శరీరపరిశ్రమ చేయుటవలనను, రాత్రిలందు మితముగా భుజించుటచేతను అజీర్ణమును పోగొట్టుకొనవచ్చును.

ప్రకృతికార్యాలయ ట్రస్టు - బెజవాడ

1938 సంవత్సరం ఫిబ్రవరి నెల జమాఖర్చు లెక్క.

జమలు		ఖర్చులు	
వెనుకటి నెల నిలువ	58-14-2	భరణములు	33- 5-4
అప్పులవసూలు	10- 0-0	నౌకర్లు	18- 4-0
ప్రకృతిశాశిబిరం	5- 0-0	ప్రేషనరీ	1- 2-0
అద్దెలవసూళ్లు	18- 0-0	ఫర్నిచరు	75- 5-6
ప్రకృతికార్యాలయ ట్రస్టుకు		సాదరుఖర్చు	2- 8-3
డా॥ వెంపటి సూర్యనారాయణ	25- 0-0	జనరలుఫోన్	2-11-6
గారిధర్మం		పాలంశిస్తు	4- 4-0
సోర్సుఅమ్మకము	65-13-3	బాకీలు ఇచ్చినవి	5-14-3
ప్రకృతిపత్రిక	40-4-0	వ్యాజ్యం తాలూకు	85- 0-0
ప్రకృతిపోస్టేజీ	0-6-0	ప్రీడరుఫీజు	
పుస్తకములు	44-6-6	ప్రకృతిపత్రికపోస్టేజీ	5-11-6
పుస్తకముల పోస్టేజీ	2-5-0	పుస్తకముల విపిపోస్టేజీ	2- 5-3
గాంధీ శోభనరేటిపు బ్యాంకు	30- 0-0	సోర్సుకొనుబడి	40- 0-0
నుండి తీసినరొఖం		నిలువరొఖం	23- 9-4
	<u>300-0-11</u>		<u>300-0-11</u>

కొ॥ ఆదినారాయణశర్మ,
మేనేజరు.

అయ్యంగి వెంకటరమణయ్య,
కార్యదర్శి.

ప్రకృతి చి త్సాగ్రం ములు

వివిధవ్యాధులకు చికిత్సాగ్రంథములు

వ్యాయామము

	ఇతరులకు	చందాదారులకు	ఇతరులకు	చందాదారులకు
క్షయ	0 12 0	0 8 0	అనుభవయోగాభ్యాసము	4 0 1 4 0
శుక్లవర్ణము	0 12 0	0 8 0	సూక్ష్మనమస్కారము	4 0 0 4 0
మలబద్ధకము	0 12 0	0 8 0	డిటో పటములు	2 0 0 2 0

ప్రకృతి వైదుర్యములకు సంపుటములు

వేదాంతము, ఇతరములు	ప్రకృతి 4,5,6,7,11 సంపుటములు	
ఋషిజీవనప్రకాశము	0 4 0 0 3 0	ఇతరులకు 1 8 0
శ్రీలక్ష్మణము	0 2 0 0 1 0	చందాదారులకు 1 2 0
అవర్ణసుఖజీవనము	1 0 0 1 0 0	ప్రకృతి 12,13,14,15 సంపుటములు
మహాయోగము	0 12 0 0 8 0	ఇతరులకు 3 0 0
నిర్విచారజీవనము	0 12 0 0 8 0	చందాదారులకు 2 8 0
యుక్తిప్రకాశము	0 8 0 0 5 0	ప్రకృతి 16 సంపుటము
రామతీర్థస్వామివేదాంతోపన్యాసములు		ఇతరులకు 1 4 0
1 భాగము	0 8 0 0 5 0	చందాదారులకు 1 0 0
2 భాగము	0 8 0 0 5 0	ఇతరులకు 3 4 0
		చందాదారులకు 3 0 0

After all we have decided to publish

Dr. BABBITT'S

HUMAN CULTURE AND CURE

IN 5 PARTS

IN 1 VOLUME

The Standard work on Chromopathy, which is not available to the public for a long time.

Part I	Philosophy to Chromopathy and apparatus.
Part II	Sexuality and Sociology.
Part III	Psychology and Mental Healing.
Part IV	Nervous system and Insanity.
Part V	Diseases of organs and Cure.

576 Pages

150 Illustrations

Will be printed on heavy antique paper and bound in cloth.

Pre-publication price (To be paid in advance)	....	....	Rs. 10
Post-publication price	....	....	Rs. 20

For detailed prospectus apply to:—

The Chromopathic Institute,

Andhra Grandhalaya Press Buildings,

BEZWADA.

